

YENİDEN
REFAH PARTİSİ PARTİ
TÜZÜĞÜ

BİRİNCİ BÖLÜM	7
KURULUŞ VE AMAÇLAR	7
KURULUŞ	7
MADDE 1.	7
PARTİNİN AMACI	7
MADDE 2.	7
MANEVİ KALKINMA HEDEFİMİZ	7
MADDE 3.	7
MADDİ KALKINMA HEDEFİMİZ	8
MADDE 4.	8
İLKELERİMİZ	9
MADDE 5.	9
İKİNCİ BÖLÜM	10
ÜYELİK	10
ÜYELİK KOŞULLARI	10
MADDE 6.	10
ÜYELİĞE KAYIT	10
MADDE 7.	10
GENEL BAŞKAN VE GENEL MERKEZİN ÜYE KAYIT YETKİSİ	11
MADDE 8.	11
ÜYELİĞİN SONA ERMESİ	11
MADDE 9.	11
PARTİYE YENİDEN KAYIT VE KABUL	12
MADDE 10.	12
ÜYELERİN HAKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	12
MADDE 11.	12
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	13
PARTİ TEŞKİLATI VE KONGRELER	13
PARTİ TEŞKİLATI	13
MADDE 12.	13
I. ZORUNLU TEŞKİLATLAR	13
A. MERKEZ TEŞKİLATI	13
B. İL TEŞKİLATI	14
C. İLÇE TEŞKİLATI	14
D. GRUPLAR	14

II. YAN KURULUŞLAR	14
A. KADIN KOLLARI	14
B. GENÇLİK KOLLARI	14
III. İHTİYARİ KURULLAR	14
A. GENEL BAŞKAN DANIŞMA KURULU	14
B. GENEL MERKEZ HAKEM KURULU	14
C. GENEL MERKEZ İSTİŞARE MECLİSİ	14
D. MİLLİ SİYASET KURULLARI	14
IV. DİĞER TEŞKİLATLAR	14
A. İL SORUMLULARI VE İL MÜFETTİŞLERİ	14
B. PARTİ MÜFETTİŞLERİ	14
C. BELDE TEŞKİLATI	15
D. MAHALLE VE KÖY TEŞKİLATI	15
E. SANDIK BÖLGESİ TEŞKİLATI	15
V. YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLERİ	15
I. ZORUNLU TEŞKİLATLAR	15
A.MERKEZ TEŞKİLATI	15
BÜYÜK KONGRE	15
MADDE 13.	15
BÜYÜK KONGRENİN YETKİLERİ	15
MADDE 14.	15
BÜYÜK KONGRENİN TOPLANTI VE GÜNDEMİ	16
MADDE 15.	16
OLAĞANÜSTÜ BÜYÜK KONGRENİN TOPLANTI VE GÜNDEMİ	16
MADDE 16.	16
BÜYÜK KONGRENİN AÇILIŞI	16
MADDE 17.	16
BÜYÜK KONGRENİN DİVANI	16
MADDE 18.	16
BÜYÜK KONGRE İŞLEMLERİ	16
MADDE 19.	16
GENEL BAŞKAN	17
MADDE 20.	17
MERKEZ KARAR VE YÖNETİM KURULU	17
MADDE 21.	17
MERKEZ KARAR VE YÖNETİM KURULUNUN GÖREVLERİ	17
MADDE 22.	17
MERKEZ YÜRÜTME KURULU	18
MADDE 23.	18
MERKEZ YÜRÜTME KURULUNUN GÖREVLERİ	18

MADDE 24.	18
YÜKSEK DİSİPLİN KURULU	19
MADDE 25.	19
YÜKSEK DİSİPLİN KURULUNUN BAKACAĞI İŞLER	19
MADDE 26	19
YÜKSEK DİSİPLİN KURULUNA SEVK YETKİSİ	19
MADDE 27.	19
YÜKSEK DİSİPLİN KURULUNUN İTİRAZ ÜZERİNE BAKACAĞI İŞLER	19
MADDE 28.	19
B.İL TEŞKİLATI	20
İL TEŞKİLATININ KURULMASI	20
MADDE 29.	20
İL TEŞKİLATININ ORGANLARI	20
MADDE 30.	20
İL KONGRESİ	20
MADDE 31.	20
İL KONGRESİ DELEGELERİ	20
MADDE 32.	20
İL OLAĞANÜSTÜ KONGRESİ	20
MADDE 33.	20
İL BAŞKANI	21
MADDE 34.	21
İL YÖNETİM KURULU	21
MADDE 35.	21
İL DİSİPLİN KURULU	21
MADDE 36.	21
İL DİSİPLİN KURULU KARARLARINA İTİRAZ	21
MADDE 37.	21
C.İLÇE TEŞKİLATI	22
İLÇE TEŞKİLATININ KURULMASI	22
MADDE 38.	22
İLÇE TEŞKİLATININ ORGANLARI	22
MADDE 39.	22
İLÇE KONGRESİ	22
MADDE 40.	22
İLÇE KONGRE DELEGELERİ	22
MADDE 41.	22
İLÇE BAŞKANI	23
MADDE 42.	23
İLÇE YÖNETİM KURULU	23

MADDE 43.	23
ZORUNLU TEŞKİLATLAR İÇİN MUHTELİF HÜKÜMLER	23
ZORUNLU TEŞKİLATLARDA GÖREV SÜRESİ	23
MADDE 44.	23
ZORUNLU TEŞKİLATLARDA GÖREV BÖLÜMÜ VE YÖNETİMDEKİ BOŞALMALAR	23
MADDE 45.	23
ZORUNLU TEŞKİLATLARDA YÖNETİMDEKİ BOŞALMALAR VE YENİSİNİN ATANMASI	23
MADDE 46.	23
İL BAŞKANI VE YÖNETİM KURULLARININ GÖREVDEN ALINMA USULÜ	24
MADDE 47.	24
İLÇE BAŞKANI VE YÖNETİM KURULLARININ GÖREVDEN ALINMA USULÜ	24
MADDE 48.	24
BELDE BAŞKANI VE YÖNETİM KURULLARINI GÖREVDEN ALINMA USULÜ	24
MADDE 49.	24
GÖREVDEN ALINMA NEDENLERİ	24
MADDE 50.	24
GÖREVDEN ALINAN BİRİMLERİN YENİSİNİN ATANMASI	24
MADDE 51.	25
KONGRELERİN YAPILIŞI VE SEÇİMLER	25
MADDE 52.	25
PARTİ TEŞKİLAT ORGANLARINA SEÇİLENLERİN İLGİLİ MAKAMLARA BİLDİRİLMESİ	26
MADDE 53.	26
D.GRUPLAR	26
TBMM GRUBU	26
MADDE 54.	26
İL GENEL MECLİSİ VE BELEDİYE MECLİSİ GRUPLARI	26
MADDE 55.	26
II. YAN KURULUŞLAR	27
A.KADIN KOLLARI	27
GENEL MERKEZ KADIN KOLU	27
MADDE 56.	27
İL KADIN KOLU	27
MADDE 57.	27
İLÇE KADIN KOLU	27
MADDE 58.	27
B.GENÇLİK KOLLARI	28
GENEL MERKEZ GENÇLİK KOLLARI	28
MADDE 59.	28

İL GENÇLİK KOLU	28
MADDE 60.	28
İLÇE GENÇLİK KOLU	28
MADDE 61.	28
III. İHTİYARİ KURULLAR	28
A.GENEL BAŞKAN DANIŞMA KURULU	29
MADDE 62.	29
B.GENEL MERKEZ HAKEM KURULU	29
MADDE 63.	29
C.GENEL MERKEZ İSTİŞARE MECLİSİ	29
MADDE 64.	29
D.MİLLİ SİYASET KURULLARI	29
MADDE 65.	29
IV. DİĞER TEŞKİLATLAR	29
A.İL SORUMLULARI VE İL MÜFETTİŞLERİ	29
MADDE 66.	29
B.PARTİ MÜFETTİŞLERİ	29
MADDE 67.	29
C.BELDE TEŞKİLATI	29
MADDE 68.	29
D.KÖY VE MAHALLE TEŞKİLATI	30
MADDE 69.	30
E.SANDIK BÖLGESİ TEŞKİLATI	30
MADDE 70.	30
V. YURTDIŞI TEMSİLCİLİKLERİ	30
MADDE 71.	30
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	30
DİSİPLİN İŞLERİ	30
DİSİPLİN KURULLARI	30
MADDE 72.	30
MÜŞTEREK DİSİPLİN KURULU	30
MADDE 73.	30
GRUP DİSİPLİN KURULU	31
MADDE 74.	31
DİSİPLİN KURULLARININ ÇALIŞMA USULLERİ	31
MADDE 75.	31
TEDBİR KARARI	31
MADDE 76.	31
DİSİPLİN SUÇLARI VE CEZALARI	32
MADDE 77.	32

UYARMA CEZASI GEREKTİREN HALLER	32
MADDE 78.	32
KINAMA CEZASI GEREKTİREN HALLER	32
MADDE 79.	32
GEÇİCİ ÇIKARMA CEZASI GEREKTİREN HALLER	32
MADDE 80.	32
KESİN ÇIKARMA CEZASI GEREKTİREN HALLER	33
MADDE 81.	33
DİSİPLİN CEZALARININ AĞIRLAŞTIRICI VE HAFİFLETİCİ SEBEPLERİ	33
MADDE 82.	33
DİSİPLİN CEZALARINA AF YETKİSİ	33
MADDE 83.	33
BEŞİNCİ BÖLÜM	33
PARTİ ADAYLARININ BELİRLENMESİ	33
BAŞKANLIK VE MİLLETVEKİLİ SEÇİMLERİ İÇİN ADAY TESPİTİ	33
MADDE 84.	33
MAHALLİ İDARELER SEÇİMİ İÇİN ADAY TESPİTİ	34
MADDE 85.	34
ÖN SEÇİM	34
MADDE 86.	34
ADAY YOKLAMASI	34
MADDE 87.	34
MERKEZ YOKLAMASI	34
MADDE 88.	34
ÜYE KAYIT DEFTERİNİN VE SEÇMEN LİSTELERİNİN SEÇİM KURULUNA VERİLMESİ	35
MADDE 89.	35
İLÇE SEÇİM KURULU VE SANDIK KURULU ÜYELİĞİ	35
MADDE 90.	35
ADAYLARIN TANITIMI	35
MADDE 91.	35
MÜŞAHİTLER	35
MADDE 92.	36
OY PUSULALARI	36
MADDE 93.	36
İTİRAZ HAKKI	36
MADDE 94.	36
ÖN SEÇİMDE EŞİT OY	36
MADDE 95.	36
ÖN SEÇİMİN İPTALİ	36

MADDE 96.	36
ALTINCI BÖLÜM	36
PARTİ DEFTERLERİ VE MALİ KONULAR	36
PARTİ DEFTERLERİ	36
MADDE 97.	36
BÜTÇE	37
MADDE 98.	37
KESİN HESAP	37
MADDE 99.	37
YEDİNCİ BÖLÜM	37
DİĞER HÜKÜMLER VE EKLER	37
YÖNETMELİKLERİN HAZIRLANMASI	37
MADDE 100.	37
TÜZÜKTE AÇIKLIK BULUNMAYAN HALLER	37
MADDE 101.	37
YÜRÜTME	37
MADDE 102.	37
TÜZÜKTEKİ KISALTMALAR	37
MADDE 103.	37
EK LİSTE	39

BİRİNCİ BÖLÜM

KURULUŞ VE AMAÇLAR

(Madde 1-5)

KURULUŞ

MADDE 1.

Yeniden Refah Partisi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Siyasi Partiler Kanunu, seçim mevzuatı ve diğer ilgili mevzuat çerçevesinde tüzüğüne ve programına göre teşkilatlanmak ve faaliyette bulunmak üzere kurulmuştur.

Genel Merkezi, Balgat Mahallesi 1419. Cadde No: 12/5 Çankaya /Ankara adresindedir. Özel işareti, renkli zemin üzerine beyaz hilal içerisinde beyaz başak ve hilalin altında “Yeniden Refah Partisi” yazısından oluşur. Yeniden Refah Partisi’nin kısa adı Yeniden Refah’tır.

PARTİNİN AMACI

MADDE 2.

Yeniden Refah Partisi’nin amacı, Parti Programında yazılı hususları gerçekleştirmektir. Yeniden Refah Partisi, milletimiz tarafından yüzyıllardır özümsemiş bulunan Millî Görüş düşüncesinin "Önce Ahlak ve Maneviyat" prensibini her alanda hâkim kılmayı esas alır. Kuvveti değil, hakkı ve adaleti üstün tutar. Güçlü olanın haklı sayıldığı değil, haklı olanın güçlü olduğu bir Türkiye ve Dünya için çalışır.

Yeniden Refah Partisi, her türlü zulmü ve haksızlığı ortadan kaldırmayı, iyinin, güzelin, faydalının, adaletin, doğrunun hâkim olmasını temin edici faaliyetlerde bulunmayı, milli ve manevi değerlere bağlı, ahlaklı ve faziletli bir toplum inşa etmeyi, bireylerin her alanda temel hak ve özgürlüklerinin korunmasını siyasi anlayışının temel ilkesi olarak kabul eder.

Milletimiz öncelikli olmak üzere, tüm insanlığa adalet, refah, huzur, barış, insan hakları, izzet ve onurlu bir hayat sağlamak için çalışır. Ülkemizin ve milletimizin menfaatlerini daima ön planda tutar. Ülkemizi her bakımdan üstün ve saygı duyulan bir konuma ulaştırmak için çalışır. "Millet iradesinin üzerinde hiçbir beşerî güç yoktur." ilkesiyle hareket eder. “Hukukun üstünlüğü” ve “kuvvetler ayrılığı” prensiplerini benimser.

Bütün insanlara din, dil, ırk ayrımı gözetmeksizin adil davranır. Bütün insanlığın maddi ve manevi sıkıntılarından kurtulması için çalışır.

Yeniden Refah Partisi’nin ana hedefi; milletimizin maddi ve manevi alanlarda kalkınmasını gerçekleştirerek, huzur ve refaha ulaşmasını sağlamaktır. Bununla birlikte ülkemizin öncülüğünde, tüm insanlığın kurtuluşu için ilmi, iktisadi, siyasi ve ahlaki alanlarda gerekli adımları atmaktır.

MANEVİ KALKINMA HEDEFİMİZ

MADDE 3.

Milletimizin, milli ve manevi değerlerimiz etrafında birleşmesi ve bölünmez bir bütün teşkil etmesini sağlayacağız.

Hiçbir ayrım gözetmeksizin tüm vatandaşlarımızın temel hak ve hürriyetlerini tam manasıyla teminat altına alacağız.

Toplumunu ifsat eden her türlü zararlı düşünce ve akımın önüne geçebilmek için gerekli her türlü hukuki ve fiilî adımları atacağız.

Milletimizin birlik, beraberlik ve kardeşliğini güçlendirecek; toplumsal huzur ve barış ortamını tam manasıyla tesis edeceğiz.

Toplumun ve ülkenin teminatı olan milli ve manevi değerlerimizin korunmasında ve yeni kuşaklara aktarılmasında hayati öneme sahip olan aile kurumunun korunması ve güçlendirilmesi için çalışacağız.

“İnsanı yaşat ki devlet yaşasın” düsturuyla devlet kurumlarının milletin beklentilerine cevap vermesini, devlet ile milletin kaynaşmasını sağlayacağız.

Anayasanın 5 ve 17’inci maddelerinde ifadesini bulan insanın manevi varlığının gelişmesi; başlangıç hükümlerinde, 2, 5, 11, 12, 15, 19, 20, 22, 24, 26 ve 29’uncu maddelerinde vurgulanan hak, adalet, ahlak ve fazilete dayalı sosyal düzenin vazgeçilmezliğini esas alan, ahlak ve maneviyatı üstün tutan Anayasal ilkeleri esas alacağız.

Eğitim sistemimizi, bilimsel bilgiler yanında ahlak, maneviyat ve fazileti de öne alacak şekilde planlayacağız. Gençlerimizin bilim, ilim ve şuur ile hayata hazırlanması için yeteneklerine uygun, adaletli ve günümüz ihtiyaçlarına cevap veren milli ve manevi eğitim modelini hayata geçireceğiz.

Manevi kalkınmamızın tesis edilmesi ve milletimizin yeniden örnek bir medeniyet inşası için; şanlı tarihimize iftihar eden, inancımızdan kaynaklanan temel değerlerine bağlı, her türlü taklitçilikten uzak, milli ve tarihi duruşumuzun ve sorumluluğumuzun idrakinde olacağız.

Ülkemizi, her alanda güçlü, müreffeh ve en yüksek seviyeye çıkartarak "Yeniden Büyük Türkiye" idealine ulaştıracacağız.

MADDİ KALKINMA HEDEFİMİZ

MADDE 4.

Anayasamızda belirtildiği üzere, istisnasız her vatandaşımız için insanlık onuruna yaraşır bir hayat kalitesini tesis edecek, bireysel ve toplumsal refahı gerçekleştireceğiz.

Partimiz;

Meşru kazanç ve ticari faaliyetlerin teşvik edilmesini,

Millî, güçlü, hızlı ve yaygın kalkınmanın gerçekleştirilmesini,

Sanayi ve yüksek teknoloji alanında ilerlemenin sağlanmasını,

Borçlanma ve faize dayalı sömürü sistemi yerine istihdam–üretim–ihracat ekonomisine geçilmesini,

Sadece tarım ürünlerinin değil, yüksek katma değerli teknolojik ürünlerin ihracatının artırılmasını,

Başta kamu harcamaları olmak üzere her türlü ekonomik istismar ve israfın ortadan kaldırılmasını,

Bölgesel ve sosyal sınıflar arasındaki ekonomik dengesizliklerin giderilmesini,

Vergi sisteminin basit ve adil esaslara dayalı şekilde düzenlenmesini, haksız ve fahiş vergilerin kaldırılmasını,

Ülkenin kaynak ve imkânlarının kullanımında, ülke kalkınması bakımından en hayati alanlara öncelik verilerek verimliliğin artırılmasını amaçlamaktadır.

Belirtilen bu adımların neticesinde, maddî ve manevî kalkınmanın sağlanmasıyla “Yaşanabilir Bir Türkiye” ve “Yeniden Büyük Türkiye” hedeflerine ulaşılabilecektir. Ayrıca, ülkemizin öncülüğünde, tarihten gelen misyonumuz doğrultusunda aynı inancı ve idealleri paylaşan kardeş ülkelerle birlikte gerekli adımlar atılarak; yalnızca milletimizin ve Müslüman halkların değil, tüm insanlığın kurtuluşu için maddî ve manevî sıkıntıların ortadan kaldırılması, kuvvetin değil hakkın üstün tutulduğu Yeni Bir Dünya’nın kurulması için çalışılacaktır.

Partimizin anlayışına göre devlet; siyasi, hukuki, sosyal ve ekonomik alanlarda adaletin teminatıdır, tüm vatandaşların temel hak ve hürriyetlerinin güvencesidir ve tüm vatandaşlara temel hizmetlerin eksiksiz bir şekilde ulaştırılmasından sorumludur.

Devlet, ayrıcalıklı bir azınlığın emir ve isteklerini yerine getiren, çıkarlarını gözetken bir kurum değildir. Ayrım gözetmeden herkese hizmet eden, mağdurları koruyan ve haklı olanları güçlü kılan bir hizmet kurumudur. Devlet yönetiminde temel ölçülerimiz; ahlâk ve fazilet, ehliyet ve liyakat, tecrübe, teknik ve bilimsel bilgi, feraset ve dirayettir.

Yeniden Refah Partisi, yasama organı tarafından temel değerlerimize ve millî bünyemize uygun kanunların çıkarılması, mer'î mevzuatın bu kanunlara uyumlu hâle getirilmesi ve kanun karmaşasının sona erdirilmesinin gerekliliğine inanır.

Yürütme, ülkemizin menfaatlerini ön planda tutan; vatandaşlara karşı sorumlu, adil, şeffaf ve denetlenebilir bir icra makamıdır. Ayrıca Yürütme, kuvvetler ayrılığı ilkesi çerçevesinde yasama organı ile uyum içinde çalışır.

Yargı organları, hukukun üstünlüğüne dayalı, adaletin tam olarak tecelli etmesini sağlayan bağımsız ve tarafsız kurumlardır. Yargı Anayasa'da ifadesini bulan mahkemelerin bağımsızlığı ile hâkimlik ve savcılık teminatı ilkelerini esas alır.

İLKELERİMİZ

MADDE 5.

Yeniden Refah Partisi'nin hak anlayışına göre hak, dört sebepten doğar:

1. Doğuştan gelen haklar:

Hayatın korunması (yaşama hakkı, insanlık onurunun korunması, bireysel özgürlük), aklın korunması (ruhsal ve manevî varlığın korunması ve sürdürülmesi), malın korunması (maddî varlığın korunması, mülk edinme), neslin korunması ve inancın korunması (inanma, inandığı gibi yaşama, düşünce ve düşünceyi ifade etme özgürlüğü, inancı ve düşüncesi doğrultusunda teşkilatlanma).

2. Emek karşılığı doğan haklar.

3. Adalet gereği doğan haklar.

4. Karşılıklı rıza ile yapılan sözleşmelerden doğan haklar.

Partimiz, hak doğuran bu sebepler dışında kuvvetin, imtiyazın ve menfaatin hak sebebi sayılmasına kesin olarak karşıdır.

Partimiz; inanç, düşünce ve ifade hürriyetinin şiddete teşvik, iftira ve hakaret unsuru içermediği müddetçe ihlal edilmesine ve sınırlandırılmasına kesin olarak karşıdır. Temel prensibimiz, fikre fikirle karşılık verilmesi ve düşünce ile inançların hiçbir sebeple baskı altına alınmamasıdır.

Yeniden Refah Partisi, basın ve yayın hürriyetinin tam olarak tesis edilmesinin gerekliliğine inanır. Millî, manevî ve ahlâkî değerlere saygılı olmak ve şiddete teşvik içermemek şartıyla basın hürdür.

Yeniden Refah Partisi sosyal ve ahlâkî düzenimizin teminatı olan, toplumun temeli aile yapısının ve neslin korunması ile devamlılığı için gerekli bütün tedbirler alacaktır; aile huzurunu ve saadetini olumsuz etkileyecek dış etkenleri ortadan kaldıracaktır. Aile yapımıza zarar verecek iç hukuk, uluslararası hukuk ve sözleşmelerden kaynaklanan hükümleri kaldıracak, aile yapımıza uygun düzenlemeler yapacaktır.

Çocukların ahlâkî ve dinî eğitimi için ailelere tanınan hakların kullanılmasını devlet temin etmelidir. Yeniden Refah Partisi gençlerimizi tehdit eden her türlü zararlı alışkanlık, bağımlılık ve akımların önüne geçecektir. Engellilerin, yaşlıların ve dezavantajlı diğer bireylerin hayatlarını rahatlıkla idame ettirebilmelerine yönelik düzenlemeler yapacaktır. Devletin tüm hizmetlerinde şeffaflık, kalite, disiplin ve adalet sağlayacak; rüşvet, iltimas, israf ve kayırmacılığın önüne geçecektir.

Sosyal devlet anlayışının gereği olarak devlet, her vatandaşın insanlık onuruna yakışır şekilde yaşamını sürdürebilmesi için eğitim ve sağlık hizmetleri dâhil temel ihtiyaçlarını ücretsiz karşılamalıdır. Yeniden Refah Partisi eğitim ve sağlık alanında her türlü adaletsizliğin önüne geçecek, fırsat eşitliği sağlayacaktır.

Devlet, ekonomik alanda istismara yönelik her türlü teşebbüsü önlemeli, meşru kazanç ve çalışma imkânlarını en üst seviyede teşvik etmeli, refahın ve millî gelirin adil ve dengeli paylaşılması için gerekli tüm tedbirleri almalıdır.

Yeniden Refah Partisi, insan sağlığı ve hayat kalitesi için gerekli adımları atacaktır. Toprağı, suyu, havayı ve tüm canlıları korumak amacıyla evre bilincinin geliştirilmesini sağlayacaktır. İklim Kanunu ile getirilen küresel dayatmalara karşı duracaktır.

Yeniden Refah Partisi, şehitlerimizin ve gazilerimizin bizlere emaneti olan ülkemizde; şanlı geçmişimizden gelen ortak tarih bilinciyle, milletimizin manevî değerlerine ve inancına bağlı, birleştirici ve kuşatıcı bir milliyetçilik anlayışına sahiptir.

İKİNCİ BÖLÜM

ÜYELİK

(Madde 6 - 11)

ÜYELİK KOŞULLARI

MADDE 6.

Partiye ye olmak isteyenlerin, Siyasi Partiler Kanunu'nda belirtilen üyelik şartlarına haiz olmaları gerekir. Buna göre kişiler;

A. Türk vatandaşı olmak,

B. On sekiz yaşını doldurmuş olmak,

C. Partinin programı ve tüzüğünü benimsediğini ve bu erevde siyasî faaliyette bulunma isteğini yazılı olarak bildirmek,

. Siyasi Partiler Kanunu'nun 11'inci maddesinde sayılan kısıtlı veya yasaklılardan olmamak,

D. Başka bir partinin yesi olmamak, şartlarıyla Yeniden Refah Partisi'ne ye olabilirler.

Yeniden Refah Partisi kurucu yeleri ile parti yesi olmadan yönetimde görev alanlar ve seçimlerde milletvekili, belediye başkanı, belediye meclisi yesi veya il genel meclisi yesi seçilenler parti yesi sıfatını kazanırlar.

ÜYELİĞE KAYIT

MADDE 7.

Yeniden Refah Partisi'ne ye olmak isteyenlerin, giriş beyannamesini doldurup imzalamaları ve iki parti üyesinin de bu beyannamenin altını imzalayarak söz konusu kişiyi ilgili parti teşkilatına tavsiye etmiş olmaları gerekir. Ayrıca, elektronik veri tabanı üzerinden yapılacak başvuru ile evrimii üyelik de mümkündür.

Parti yeliği müracaatları İlçe Yönetim Kuruluna yapılır. Henüz kuruluşu tamamlanmamış ilçelerde üyelik müracaatları, o ildeki herhangi bir İlçe Yönetim Kuruluna yapılır. Bu tür müracaatlar, ilgili İlçe Yönetim Kurulunca değerlendirme yapılmaksızın doğrudan İl Başkanlığına tevdi edilir.

yelik başvurusunda bulunan kişinin başvurusu, ikametgâhının bulunduğu yerden başka bir yerde yapılmışsa; başvurunun alındığı İl veya İlçe Başkanlığı, değerlendirme yapmaksızın başvuruyu, başvuru sahibinin ikametgâhının bulunduğu yerdeki İlçe Başkanlığına gönderir. Başvuranın ikametgâhının bulunduğu yerde henüz İlçe Başkanlığı kurulmamış ise, ilgili başvuru, ikametgâhın bulunduğu yer İl Başkanlığına gönderilir.

Sürekli yurt dışında bulunan vatandaşların üyelik başvuruları, Türkiye'de ikametgâhları varsa, ikametgâhlarının bulunduğu yer İlçe Başkanlığı defterine kaydedilir. Türkiye'de ikametghi bulunmayanların üyelik kayıtlarında ise Ankara ili, ankaya ilçesi ikametgh adresi olarak belirlenir ve ye kayıt işlemi bu ilçe üzerinden yapılır.

Genel Başkanın takdirleriyle kaydedilen ye, ilgilinin ikamet ettiği İlçe Yönetim Kuruluna bildirilerek işlem tamamlanır.

İlçe Yönetim Kurulu, yelik müracaatlarını değerlendirir ve uygun olanları kabul eder. Parti tüzük ve programına aykırı davranışları bulunanlar üyeliğe kabul edilmez. yeliği kabul

edilmeyen kişi, bir hafta içerisinde İl Yönetim Kuruluna itiraz edebilir. İl Yönetim Kurulu, bu itirazı on gün içerisinde karara bağlar. İtiraz üzerine İl Yönetim Kurulunun verdiği karar kesindir. İl ve ilçe yönetim kurulları, itiraz tarihinden itibaren otuz gün içerisinde itiraz nedeniyle herhangi bir karar almaz veya işlem tesis etmezse, itiraz sahibinin itirazı reddedilmiş sayılır.

Üyeliğe kabul edilenler, sırayla yalnızca ilçelerde bulunan üye kayıt defterine kaydedilir. Üyeler, ikametgâhlarının bağlı olduğu ilçede üye olarak kaydedilir. İkamet değişikliği halinde, üye kaydı yeni ikametgâhın bulunduğu ilçeye nakledilir. İkamet değişikliğine rağmen herhangi bir nedenle üye kaydı nakledilmemiş olan üyeler, buldukları ilçe teşkilatlarında üyelikten doğan hak ve yetkilerini kullanmaya devam ederler. Bir kişinin birden fazla ilçede üye kaydı olamaz.

Kaydedilen üyeler, ilçeler tarafından her takvim ayı sonunda İl Başkanlıklarına; İl Başkanlıklarınca da her takvim ayı sonunda Genel Merkezin ilgili birimlerine bildirilir. Genel Merkez dışında herhangi bir birim tarafından Yargıtay veya ilgili devlet kurumlarına üye kaydı bildirimini yapılamaz.

Partinin üyelikle ilgili tüm işlemleri, ilçe teşkilatlarınca tutulan üye kayıt defterlerinin özetleri esas alınarak, elektronik veri tabanı üzerinde; il ve ilçe ölçeğinde mahalle, köy ve sandık esasına göre arşivlenir.

İlçe teşkilatlarınca yapılan üyelik kayıtlarının teşkilat programına aktarılmasına ilişkin usul ve esaslar, Genel Merkez Teşkilat Başkanlığınca duyurulur.

Üyelikle ilgili parti içi uyuşmazlıkların çözümünde, Genel Merkez kayıtları esas alınır.

Üyeliğe kabul edilenlerin kimlik kartları, Parti Genel Merkezi tarafından düzenlenen örneğe uygun olarak İlçe Başkanlığınca verilir. İkametgâh değiştirenlerin üye kimlik kartları da yenilenir.

GENEL BAŞKAN VE GENEL MERKEZİN ÜYE KAYIT YETKİSİ

MADDE 8.

Partiye katılmak isteyen Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin partiye kabulüne, Genel Başkan veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulu karar verir. Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun partiye girişine karar verdiği milletvekilinin evrakı, ikamet ettiği ilçeye gönderilir ve ilgili ilçede üyelik kaydı yapılır.

İlçe Yönetim Kurulunun bu kayda itirazı olması halinde, gerekçeleriyle birlikte yazılı olarak İl Yönetim Kuruluna bildirir. İl Yönetim Kurulu, söz konusu itirazı Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna iletir. Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun değerlendirme sonunda verdiği karar kesindir.

ÜYELİĞİN SONA ERMESİ

MADDE 9.

Üyeliğin sona ermesi aşağıdaki hallerde gerçekleşir:

- A. İstifa,
- B. Ölüm,
- C. Başka bir partide görev alma veya üye olma,
- Ç. Siyasi Partiler Kanunu ve Parti Tüzüğü'ndeki şartları taşımadıklarının ortaya çıkması,
- D. Disiplin kurullarının kararıyla partiden ihraç edilme,
- E. Kanun ve tüzük gereği üyelikten düşme.

Herhangi bir sebeple kaydı silinen üyeye, bu karar alışımlı usullerle bildirilir. Kaydı silinen üye, bildirim tarihinden itibaren on beş gün içinde İl Yönetim Kuruluna itiraz edebilir. İl Yönetim Kurulunun, on beş gün içinde karar vermesi ve bu kararı ilgiliye alışımlı usullerle bildirmesi gerekir. Bu süre içerisinde karar verilmezse, itiraz reddedilmiş sayılır. Bu durumda ilgili üye, yedi gün içinde Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna itiraz edebilir. Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun bu konuda vereceği karar kesindir.

PARTİYE YENİDEN KAYIT VE KABUL

MADDE 10.

Kurucular Kurulu, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri, Milletvekilleri, Yüksek Disiplin Kurulu Üyeleri, İl Başkanları ve Belediye Başkanlarının herhangi bir sebeple partiyle ilişkisi kesildikten sonra yeniden partiye kayıt ve kabullerine, Genel Başkan veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulu karar verir. Bu karar kesindir ve ilgili üyenin ikametgâhının bulunduğu İlçe Başkanlığına bildirilir.

Bunun dışındaki üyelerin yeniden kayıt ve kabulüne, ilgilinin kaydının silindiği ilçe teşkilatının görüşü alınarak İl Yönetim Kurulunca kesin olarak karar verilir.

ÜYELERİN HAKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

MADDE 11.

Yeniden Refah Partisi üyelerinin hakları şunlardır:

- A. Parti organlarına aday olmak ve seçilmek,
- B. Genel ve yerel seçimlerde aday adayı ve aday olmak,
- C. Parti içi seçimlere ve üyesi olduğu kongrelere katılmak, görüşlerini bildirmek ve oy kullanmak,
- D. Partinin çalışmaları hakkında bağlı bulunduğu İlçe Başkanlığından bilgi istemek.

Parti üyelerinin temel yükümlülükleri ise şunlardır:

A. Yeniden Refah Partisi üyeleri, parti çalışmalarına maddî katkıda bulunurlar. Parti üyeleri için iki tür aidat öngörülmüştür: giriş aidatı ve üyelik aidatı. Giriş aidatı en az 1 TL, en fazla 50.000 TL; üyelik aidatı en az 1 TL, en fazla 50.000 TL'dir. Giriş ve üyelik aidatlarının taban ve tavan miktarları, kanunî sınırlar içinde kalmak kaydıyla her yıl tüketici fiyat artış oranı kadar artırılabilir. Bu uygulamaya karar vermeye Merkez Karar ve Yönetim Kurulu yetkilidir. Üye aday, giriş beyannamesini imzalarken yukarıdaki limitler arasında ödemeyi taahhüt ettiği aidat miktarını belirtir. Partinin bütün gelirleri, parti tüzel kişiliği adına yapılır ve kabul edilir. Partinin Genel Merkezi ile tüm teşkilat kademeleri tarafından kabul ve tahsil edilecek gelirler, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca bastırılan, seri ve sıra numaraları belli olan makbuz karşılığında alınır. Sağlanan gelirin türü ve miktarı ile gelirin sağlandığı kişinin adı, soyadı ve adresi; makbuzu düzenleyen sıfatı, adı, soyadı ve imzası, makbuzda ve dip koçanında yer alır. Makbuzların asıl kısımları ile dip koçanlarında aynı sıra numarası bulunur. Bastırılan bütün tahsilat makbuzları ile alt kademe organlarına gönderilecek tahsilat makbuzlarının seri ve sıra numaralarına ait kayıtlar, Parti Genel Merkezinde Genel Muhaseplik tarafından bir deftere yazılarak tutulur. Parti teşkilat kademeleri, aldıkları ve kullandıkları makbuzlar dolayısıyla Parti Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna karşı mali sorumluluk taşırlar. Toplanacak üyelik ve giriş aidatının, Parti Genel Merkezi ile il ve ilçe teşkilatları arasında nasıl dağıtılacağına dair kurallar, Parti Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararına uygun olarak belirlenir. Yeniden Refah Partisi mensubu milletvekillerinin ne kadar aidat ödeyeceği ve bu suretle toplanan paraların grup faaliyetlerine ve Parti Merkezine hangi miktarlarda ayrılacağı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Grubu kararıyla belirlenir. Grubu olmayan milletvekillerinin ödeyeceği aidat, yukarıdaki fıkreda belirtilen miktarın yarısını geçmemek kaydıyla Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca tespit edilir. Ancak bu miktarın yıllık tutarı, milletvekili ödeneğinin net bir aylık tutarını geçemez. Milletvekili, belediye başkanlığı, belediye meclisi üyeliği ve il genel meclisi üyeliği aday adaylarından alınacak başvuru bedeli de, milletvekili ödeneğinin net bir aylık tutarını aşmamak kaydıyla Parti Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

B. Üyeler, il ve ilçe teşkilatları, Genel Merkez ve özellikle Genel Başkanın karar ve talepleri doğrultusunda seçim, miting ve siyasî faaliyetlere katılırlar. Bu faaliyetler çerçevesinde verilen görevleri yerine getirir, davet edildikleri toplantılara iştirak ederler. Üyeler, partinin görüş, ilke ve düşüncelerini toplumun diğer bireylerine iletmekle yükümlüdür. Ayrıca millî ve manevî değerlere bağlı olmak, bu değerleri korumak, güçlendirmek ve programda yer alan hedefler doğrultusunda çatısı altında yürütülen çalışmalara katılmakla sorumludurlar.

C. Üyeler, toplumun tüm bireyleriyle sevgi ve saygıya dayalı iletişim kurmakla yükümlüdür. Güçlü bir inançla, her bakımdan iyi yetişmiş ve doğru bilgi sahibi olmaya özen gösterirler. Toplumun yararı için kendilerinden beklenen fedakârlığı esirgemezler. Üyelerin kişisel çıkarları, genel çıkarların üzerinde değildir. Üyeler; toplumun diğer bireylerinin hakkını ve hukukunu ihlal etmeden, birlikte çalıştıkları arkadaşlarıyla ihtilaf ve çekişmeye girmeden, kardeşlik esaslarına bağlı, ahlâkî değer sahibi kişiler olarak faaliyet göstermek zorundadır.

Ç. Üyeler, yönetim organlarının öngördüğü tüm çalışmalara iştirak etmek, istendiğinde istişarede bulunmak, verilen görevleri özenle ve en iyi şekilde yerine getirmek, talimatlara uygun hareket etmekle yükümlüdür. Ayrıca üst yönetim organlarının benimsediği prensip, ilke ve hedeflere, Genel Başkana ve lidere gönülden bağlı olmalıdır.

D. Üyeler, herkesin huzur, barış ve kardeşlik içinde yaşayacağı, birbirini sevip saydığı, yüksek ahlâkî değerlere sahip bir toplumun oluşması için bütün güçleriyle çalışmak zorundadır. Üyeler; kanunlarda, tüzük ve yönetmeliklerde ve yetkili organların aldığı kararlarda belirtilen genel ve özel nitelikteki tüm görevleri de yerine getirmekle sorumludurlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

PARTİ TEŞKİLATI VE KONGRELER

(Madde 12-70)

PARTİ TEŞKİLATI

MADDE 12.

Parti teşkilatı aşağıdaki kademelerden oluşur:

- I. Zorunlu Teşkilatlar
- II. Yan Kuruluşlar
- III. İhtiyarî Kurullar
- IV. Diğer Teşkilatlar
- V. Yurt Dışı Temsilcilikler

I. ZORUNLU TEŞKİLATLAR

A. MERKEZ TEŞKİLATI

1. Büyük Kongre
2. Genel Başkan
3. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK)
4. Merkez Yürütme Kurulu (MYK)
5. Yüksek Disiplin Kurulu

B.İL TEŞKİLATI

1. İl Kongresi
2. İl Başkanı
3. İl Yönetim Kurulu
4. İl Disiplin Kurulu

C.İLÇE TEŞKİLATI

1. İlçe Kongresi
2. İlçe Başkanı
3. İlçe Yönetim Kurulu

D. GRUPLAR

4. TBMM Grubu
5. İl Genel Meclisi Grubu
6. Belediye Meclisi Grubu

II.YAN KURULUŞLAR

A.KADIN KOLLARI

1. Genel Merkez Kadın Kolları
2. İl Kadın Kolları
3. İlçe Kadın Kolları

B.GENÇLİK KOLLARI

1. Genel Merkez Gençlik Kolları
2. İl Gençlik Kolları
3. İlçe Gençlik Kolları

III.İHTİYARİ KURULLAR

A.GENEL BAŞKAN DANIŞMA KURULU

B.GENEL MERKEZ HAKEM KURULU

C.GENEL MERKEZ İSTİŞARE MECLİSİ

D.MİLLİ SİYASET KURULLARI

IV.DİĞER TEŞKİLATLAR

A.İL SORUMLULARI VE İL MÜFETTİŞLERİ

B.PARTİ MÜFETTİŞLERİ

C.BELDE TEŞKİLATI

D.KÖY VE MAHALLE TEŞKİLATI

E.SANDIK BÖLGESİ TEŞKİLATI

V.YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

I.ZORUNLU TEŞKİLATLAR

A.MERKEZ TEŞKİLATI

BÜYÜK KONGRE

MADDE 13.

Büyük Kongre, en yüksek karar organıdır; seçilmiş ve tabîi delegelerden oluşur.

Tabîi Delegeler:

- A. Genel Başkan,
- B. Görevde olan Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri,
- C. Görevde olan Yüksek Disiplin Kurulu üyeleri,
- Ç. Partili bakanlar ve milletvekilleri,
- D. Kurucu üyeler seçilmiş delegelerin %15 inden fazla olmamak kaydıyla büyük kongre tabii delegesidir. Parti Kurucu Üyelerinin Seçilmiş Delegelerin %15 inden fazla olması durumunda hangi üyenin Büyük Kongre Delegesi olacağına Genel Başkan karar verir.

Seçilmiş Delegeler:

Seçilmiş delegelerin sayısı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının iki katıdır. Bu delegeler, her ildeki milletvekili sayısının iki katı kadar, o ilin üyeleri arasından İl Kongresinde seçilenlerden oluşur. Ayrıca her ildeki milletvekili sayısı kadar Büyük Kongre yedek delegesi seçilir. Büyük Kongre tabii delegeleri, ayrıca İl Kongresince delege seçilemezler. İl Kongresinde seçilen Büyük Kongre delegelerinin, İl Kongresinden sonra herhangi bir sebeple Büyük Kongre tabii delegesi sıfatı kazanmaları halinde, İl Kongresinde seçilen yedek kongre delegeleri bu delegelerin yerine geçer.

BÜYÜK KONGRENİN YETKİLERİ

MADDE 14.

Büyük Kongrenin görev ve yetkileri şunlardır:

- A. Genel Başkanı, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun asıl ve yedek üyelerini, Yüksek Disiplin Kurulunun asıl ve yedek üyelerini gizli oyla seçmek,
- B. Tüzük ve programda değişiklik yapmak,
- C. Faaliyet Raporu ile Gelir-Gider Hesabını görüşerek ayrı ayrı oylamak ve Merkez Karar ve Yönetim Kurulunu ibra etmek,
- D. Kanunlar, tüzük ve program çerçevesinde toplumu ve devleti ilgilendiren konularda, kamu faaliyetleri hakkında genel nitelikte temenni mahiyetinde veya bağlayıcı kararlar almak,
- E.Partinin genel politikaları hakkında temenni mahiyetinde veya bağlayıcı kararlar almak,
- F.Kanunların veya tüzüğün gösterdiği hususlarda kararlar almak,
- G.Partinin kapatılmasına veya başka bir partiyle birleşmesine; böylece hukuki varlığı sona erecek partinin mallarının tasfiyesi veya intikaline dair karar vermek.

BÜYÜK KONGRENİN TOPLANTI VE GÜNDEMİ

MADDE 15.

Büyük Kongrenin olağan toplantıları, Genel Başkan veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından tespit edilen gündem, yer ve tarihte yapılır. Bu süre iki yıldan az, üç yıldan fazla olamaz. Toplantıya çağrı, alışılmış usullere göre yapılır. İlan edilen tarihte yasal çoğunluk

sağlanamadığı takdirde, ikinci toplantının belirtilen günde, bildirilen yerde ve saatte çoğunluk aranmaksızın yapılacağı duyurulur.

Büyük Kongrenin toplantı yeter sayısı, Büyük Kongre üye tamsayısının salt çoğunluğudur. İlk çağrı üzerine yapılan toplantıda toplantı yeter sayısı bulunamıyorsa, ikinci çağrı üzerine yapılacak toplantıda toplantı yeter sayısı aranmaz. Büyük Kongrenin karar yeter sayısı, Kanunda veya Parti Tüzüğü'nde daha büyük bir sayı gösterilmediği hallerde, hazır bulunan üyelerin salt çoğunluğudur.

OLAĞANÜSTÜ BÜYÜK KONGRENİN TOPLANTI VE GÜNDEMİ

MADDE 16.

Büyük Kongre, Genel Başkan veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun gerekli gördüğü hallerde ya da Büyük Kongre delegelerinin en az beşte birinin imzaları noterlikçe onaylı yazılı istemi üzerine olağanüstü toplantıya çağrılır. Gündem, toplantı talebinde bulunanların talepleri dikkate alınarak düzenlenir. Olağanüstü Büyük Kongrede gündem dışı görüşme ve seçim yapılamaz. Olağanüstü Kongrenin yapılacağı yer ve tarih, toplantıya davet edenler tarafından kanun, tüzük ve ilgili mevzuat çerçevesinde belirlenir.

BÜYÜK KONGRENİN AÇILIŞI

MADDE 17.

Toplantı yeter sayısının sağlandığı tespit edilince, Büyük Kongre Genel Başkan veya onun görevlendireceği kişi tarafından açılır. Büyük Kongre, gündeme geçmeden önce divana bir başkan, yeterli sayıda başkan yardımcısı ve kâtip üye işaret oyuyla seçer.

BÜYÜK KONGRENİN DİVANI

MADDE 18.

Kongre Divanı, gündemi uygulamak, toplantıyı düzen içinde yürütmek, düzeni bozanlara müeyyide uygulamak, gerekirse toplantıdan çıkarmak, toplantı tutanağını düzenlemek ve imzalamakla görevlidir. Kararlarını salt çoğunlukla alır. Oyların eşitliği hâlinde, başkanın oy verdiği taraf üstün sayılır.

BÜYÜK KONGRE İŞLEMLERİ

MADDE 19.

Büyük Kongre çalışmalarını gündemine bağlı olarak yürütür. Olağan Büyük Kongrede, üye tam sayısının beşte birinin teklifi ve toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla ek gündem maddesi eklenebilir.

Tüzük ve programda değişiklik yapılmasına veya parti politikasını ilgilendiren konularda karar alınmasına dair tekliflerin karara bağlanabilmesi için, bu tekliflerin Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu veya Büyük Kongre üyelerinin en az yirmide biri tarafından yapılmış olması gerekir. Kanunlar, tüzük ve program çerçevesinde toplumu ve devleti ilgilendiren konulara ilişkin karar tekliflerinin ise, Büyük Kongrede hazır bulunan üyelerin üçte biri tarafından yapılmış olması şarttır. Bu teklifler, Büyük Kongre tarafından seçilecek bir komisyonda görüşüldükten sonra komisyon raporuyla birlikte değerlendirilir ve karara bağlanır.

Gündem kesinleştikten sonra Merkez Karar ve Yönetim Kurulu faaliyet raporu ile hesap raporu okunur. Bu raporlar ayrı ayrı okunur ve ayrı ayrı ibra edilir. Büyük Kongre gerekli gördüğü konularda inceleme yapmak üzere komisyonlar kurar. Komisyonların kurulmasına işaret oyuyla karar verilir. Hesapları incelemek için kurulan Hesap Tetkik Komisyonunun raporu öncelikle okunur ve görüşülür.

Büyük Kongrede söz isteyenlere, divanın uygun görmesi hâlinde sırayla söz verilir. Genel Başkan ile Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyelerinin öncelikle söz alma hakkı vardır. Komisyon başkanları ve sözcülerine de söz vermede öncelik tanınır. Görüşmeler sırasında toplantı düzenini sağlamak için divan başkanı, düzeni bozanlara sözlü uyarıda bulunur. İkinci

kez sözlü uyarıya rağmen aynı davranışı sürdürenler salondan çıkarılabilir. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri, kendi üyesi oldukları kurulun faaliyetleri aleyhinde konuşma yapamazlar. Aksi davranışta bulunanlar hakkında disiplin soruşturması açılır.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, konuşmacıların soru ve eleştirilerine cevap vermede önceliğe sahiptir. Divan başkanı, konuşma sırasında konu veya süre dışına çıkanları uyarır. Bu uyarıya rağmen konuya dönmeyenlerin konuşması kesilir. Divan başkanı, kongrenin kanunlara uygun yürütülmesi için gerekli özeni gösterir. Gerekliğinde kongre divanının değerlendirmesiyle, suç niteliğinde söz ve fiillere devam edenler salondan çıkarılabilir.

Müzakereler tamamlandıktan sonra Merkez Karar ve Yönetim Kurulu faaliyet raporu, hesap tetkik komisyon raporu ayrı ayrı oylanır. Kabul edilmesi hâlinde Merkez Karar ve Yönetim Kurulu ibra edilmiş olur.

GENEL BAŞKAN

MADDE 20.

Genel Başkan, partiyi tek başına temsile yetkilidir. Büyük Kongrede gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla en çok üç yıl için seçilir. İlk iki oylamada sonuç alınmazsa, üçüncü oylamada en çok oy alan aday, Genel Başkan seçilmiş sayılır.

Kanunlardaki özel hükümler saklı kalmak şartıyla parti adına dava açma ve davada husumet yetkisi Genel Başkana veya kendi adına görevlendireceği Merkez Yürütme Kurulu üye veya üyelerine aittir.

Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu ile (disiplin kurulları dışında kalan) bütün parti teşkilat ve organlarının tabii başkanıdır. Genel Başkan, teşkilat kademelerini birlikte veya ayrı ayrı toplantıya çağırabilir.

Genel Başkanlığın herhangi bir sebeple boşalması hâlinde Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, en geç kırk beş gün içinde Büyük Kongreyi Genel Başkan seçmek üzere toplantıya çağırır.

MERKEZ KARAR VE YÖNETİM KURULU

MADDE 21.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, Büyük Kongrede seçilen yetmiş beş asıl üyeden oluşur. Ayrıca elli yedek üye seçilir.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve kanunî istisnalar dışında mevcudun salt çoğunluğuyla karar verir. Kararlar, Siyasi Partiler Kanununda aksi belirtilmediği takdirde işaret oyuyla alınır. Oyların eşitliği hâlinde, Genel Başkanın bulunduğu tarafın oyu üstün sayılır. Kurul, gerekli gördüğü konularda gizli oylama kararı alabilir. Geçerli bir mazereti olmaksızın üst üste üç kez Merkez Karar ve Yönetim Kurulu toplantısına katılmayanın üyeliği, Genel Başkanın talebi üzerine Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararıyla düşürülebilir. Kurulda boşalma olması hâlinde, sırası gelen yedek üye göreve çağrılır.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, tüzük ve programı uygulamakla yükümlüdür.

MERKEZ KARAR VE YÖNETİM KURULUNUN GÖREVLERİ

MADDE 22.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

- A. Program ve tüzüğün uygulanması, danışma ve araştırma gruplarını kurar, bu çalışmaların düzen ve denetiminin sağlanması için kararlar alır; bu kararları Merkez Yürütme Kuruluna sunar, gerekli hallerde genelgeler hazırlayarak Genel Başkana sunar.
- B. Yerel, ulusal ve küresel gelişmeleri takip eder, teşkilattan gelen talep ve önerileri değerlendirir.
- C. Zorunlu sebepler dolayısıyla Büyük Kongrenin toplanamadığı hallerde, partinin tüzel kişiliğine ve hukuki varlığına son verilmesi ile tüzük ve programın değiştirilmesi hariç her türlü kararı alır; en yakın tarihte Büyük Kongreyi toplayarak bu kararları Büyük Kongreye sunar.

D.Büyük Kongreye sunulacak faaliyet raporu, gelir-gider cetvelleri, bilanço ve kesin hesap raporlarını hazırlar; gündemdeki diğer konuları Büyük Kongreye sunar.

E.Büyük Kongre kararlarını uygular.

F.Kanunların ve tüzüğün verdiği bütün yetkileri kullanır.

G.Diğer partilerden gelen katılma taleplerini, Genel Başkanın talebi üzerine karara bağlar.

H.Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kendi üyeleri arasından denetçi atayarak merkez muhasebesini denetleyebilir.

MERKEZ YÜRÜTME KURULU

MADDE 23.

Merkez Yürütme Kurulu; Genel Başkan başkanlığında, Genel Başkan Vekilleri, Genel Başkan Yardımcıları; Siyasi İşler Başkanı, Teşkilat Başkanı, Eğitim Başkanı, Ar-Ge Başkanı, Dış İlişkiler Başkanı, Seçim İşleri Başkanı, Tanıtım ve Medya Başkanı, Genel Muhasip ve Mali İşler Başkanı, Halkla İlişkiler Başkanı, Sivil Toplum Kuruluşları ile İlişkiler Başkanı, Mahalli İdareler Başkanı, Ekonomik İşler Başkanı, Aile ve Sosyal İşler Başkanı, Hukuk İşleri Başkanı, Yurt Dışı Vatandaşlar Başkanı, Engelli Vatandaşlar Başkanı ile TBMM Grup Başkanı, TBMM Grup Başkan Vekilleri ve Genel Sekreterden oluşur.

Merkez Yürütme Kurulu üyeleri, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu ile parti üyeleri arasından Genel Başkan tarafından belirlenir. Genel Başkan gerekli hallerde yeni birimler ihdas edebilir, mevcut birimlerde değişiklik yapabilir. Genel Merkez Kadın Kolları Başkanı, Genel Merkez Gençlik Kolları Başkanı ile Genel Başkan Danışmanları, Merkez Yürütme Kurulu toplantılarına gözlemci olarak davet edilebilir.

MERKEZ YÜRÜTME KURULUNUN GÖREVLERİ

MADDE 24.

Genel Başkan ve Merkez Yürütme Kurulu, kanun ve tüzükten doğan görevlerin ifası ve Büyük Kongre kararlarının uygulanmasında yetkili ve sorumludur.

Genel Başkan Vekilleri, Genel Başkan tarafından kendilerine tevdi edilen görevleri yerine getirmek ve bu görevlerle ilgili olarak Merkez Yürütme Kuruluna bilgi vermekle yükümlüdür.

TBMM Grup Başkanı ve Grup Başkan Vekillerinin görevleri TBMM Grup İç Yönetmeliği ile belirlenir. Ayrıca Genel Başkan tarafından tevdi edilen görevler ile Merkez Yürütme Kurulunda alınan kararların ifasından sorumludurlar.

Genel Sekreter, Genel Başkan adına partiyi mahkemelerde, resmi kurum ve kuruluşlarda, gerçek ve tüzel kişilerle ilişkilerde temsil eder. Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun gündemini Genel Başkanın talimatına uygun olarak hazırlar, kararları ilgili yerlere bildirir ve gerekli yazışmaları yapar Genel Başkan ile Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun verdiği yetki çerçevesinde Genel Merkez personelinin ve demirbaşlarının idaresini yürütür, büro işleyişine nezaret eder.

Genel Muhasip ve Mali İşler Başkanı, Genel Merkezin muhasebe ve mali işlerini yürütür, defterleri tutar, sarf evrakını Genel Başkan veya bu konuda yetkilendirilmiş bir Genel Başkan Yardımcısı ile birlikte imzalar.

Genel Başkan Vekilleri, Genel Başkan Yardımcıları ve Genel Sekreter, Genel Başkanın onayı ile kendilerine yeterli sayıda yardımcı atayabilirler. Birimlerin görevleri Genel Başkan tarafından çıkarılacak genelge ile belirlenir. Birim başkanları, bu genelge çerçevesinde icra edilecek faaliyetleri aylık rapor halinde Genel Başkanına sunar.

YÜKSEK DİSİPLİN KURULU

MADDE 25.

Yüksek Disiplin Kurulu, Büyük Kongrede gizli oyla seçilen dokuz kişiden oluşur. Aynı sayıda yedek üye seçilir. Kurul, seçimi takip eden yedi gün içerisinde en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak gizli oylama ile kendi arasından bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir sekreter seçer. Sekreter, kurula karşı kâtiplik görevini yapar ve alınan kararları ilgili yerlere yazıyla bildirir. Yüksek Disiplin Kurulu kendiliğinden soruşturma yapamaz. Ancak sevk yetkisine sahip kurullar tarafından kendisine intikal ettirilen dosya ve konuları karara bağlar.

YÜKSEK DİSİPLİN KURULUNUN BAKACAĞI İŞLER

MADDE 26.

Yüksek Disiplin Kurulu;

- A. İl Başkanı ve İl Yönetim Kurulu üyeleri ile il ve ilçe merkezlerindeki partili belediye başkanları,
- B. Partinin kurucu üyeleri,
- C. Genel Başkan,
- D. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri,
- E. Kendi başkan ve üyeleri,
- F. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin eski üyeleri ve eski hükûmet üyeleri hakkında gerekli disiplin soruşturmasını yapar ve Siyasi Partiler Kanunu'nun 57'nci maddesi hükmü saklı kalmak üzere, parti içi işlemler açısından kesin karara bağlar.

Yüksek Disiplin Kurulunun kendi başkan ve üyeleri, kendileri hakkındaki soruşturmada müzakerelere ve kararlara katılamazlar. Bu durumda olanların yerine, yalnızca o işlemlerle sınırlı olmak üzere sırasıyla yedek üyeler çağrılır.

YÜKSEK DİSİPLİN KURULUNA SEVK YETKİSİ

MADDE 27.

İl Başkanı ve İl Yönetim Kurulu üyeleri ile il ve ilçe belediye başkanlarını Yüksek Disiplin Kuruluna sevk yetkisi İl Yönetim Kuruluna aittir. Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri, partinin kurucu üyeleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin eski üyeleri ve eski hükûmet üyeleri ile Yüksek Disiplin Kurulu başkan ve üyelerini disiplin kuruluna sevk yetkisi Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna aittir. Genel Başkan, lüzum gördüğü hallerde sevk yetkisini doğrudan kullanabilir.

YÜKSEK DİSİPLİN KURULUNUN İTİRAZ ÜZERİNE BAKACAĞI İŞLER

MADDE 28.

Kurulun itiraz üzerine bakacağı işler:

Yüksek Disiplin Kurulu, İl Disiplin Kurullarının üst merciidir. İl Disiplin Kurulu kararlarına karşı yapılan itirazları, Siyasi Partiler Kanunu'nun 57'nci maddesi hükmü saklı kalmak üzere, parti içi işlemler açısından kesin karara bağlar.

B.İL TEŞKİLATI

İL TEŞKİLATININ KURULMASI

MADDE 29.

Bir ilde teşkilatlanma, merkez ilçesi dahil o ilin ilçelerinin en az üçte birinde teşkilat kurmayı gerektirir. İl teşkilatlarının ilk kuruluşları, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu veya Genel Başkan tarafından atama yoluyla sağlanır. İl Başkanı olarak atanan kişiye "yetki belgesi" verilir. Bu kişinin oluşturacağı liste ile kurucu yönetim kurulu teşekkül eder. İl teşkilatı kurucu yönetim kurulu üye sayısı, 7 kişiden az olamaz.

Kurucu yönetim kurulları, el çektirilme nedenleri ayrık olmak üzere, kendi kademelerinin kongrelerine kadar tüzüğün kurula tanıdığı hak ve yetkileri kullanırlar.

İL TEŞKİLATININ ORGANLARI

MADDE 30.

Partinin il teşkilatı, İl Kongresi, İl Başkanı, İl Yönetim Kurulu ve İl Disiplin Kurulundan oluşur.

İL KONGRESİ

MADDE 31.

İl teşkilatının en üst karar ve denetim organı olan İl Kongresi, seçilmiş ve tabîi delegelerden oluşur. İl Kongresi; İl Başkanını, İl Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyelerini, İl Disiplin Kurulu asıl ve yedek üyeleri ile Büyük Kongrede ili temsil edecek asıl ve yedek Büyük Kongre delegelerini seçer. İl Kongresinde, kongre gündemindeki konular müzakere edilir ve karara bağlanır.

İl olağan kongre kararını İl Yönetim Kurulu alır. Gerekli hallerde bir üst kademe yönetim kurulları, il kongre tarihlerini ilgili teşkilatın görüşünü almadan doğrudan tespit edebilir, değiştirebilir veya iptal edebilir. İl Kongreleri, Büyük Kongrenin yapılmasına mani olmayacak şekilde iki yıldan az ve üç yıldan fazla süre geçmemek üzere yapılır. İlk İl Kongresi, kurucular Büyük Kongresinin yapılmasından sonra iki yıl içinde yapılacak ilk Büyük Kongreye kadar tamamlanır. İl Kongresinin yapılabilmesi için merkez ilçe de toplama dâhil edilmek suretiyle o ildeki toplam ilçe sayısının en az üçte birinin kongrelerini yapmış olması veya kongre süresinin geçmemiş olması gerekmektedir.

İl Kongrelerinin tarih, saat, yer ve gündemi, alışılmış usullerle delegelere duyurulur. Bu duyurunun gazeteyle yapılması zorunlu değildir. İl Kongrelerinin ilk toplantı nisabı, kongre üye tam sayısının beşte biridir. İkinci çağrıda toplantı yeter sayısı aranmaz. Kararlar, hazır bulunanların çoğunluğu ile alınır. İl Kongrelerinde en çok oyu alan aday veya liste seçilmiş sayılır. Birinci toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamadığı takdirde, ikinci toplantı birinci toplantıdan en az yedi gün sonra yapılmak zorundadır.

İL KONGRESİ DELEGELERİ

MADDE 32.

İl Kongresi, sayısı altı yüzü geçmemek üzere, tüzüğe göre ilçe kongrelerinde seçilen delegelerden oluşur. Her ilçeden gelecek delege sayısı, ilçe nüfusunun il nüfusuna bölünmesi neticesi çıkan rakamla 600'ün çarpılması ile elde edilir. Toplam sayı 600'ü geçmemek üzere küsurat tamamlanır. Bir ilin partili milletvekilleri, partili büyükşehir belediye başkanları, İl Kongresinde seçilmiş ve halen görevde bulunan İl Yönetim Kurulu başkanı ve asıl üyeleri ile İl Disiplin Kurulu başkan ve asıl üyeleri İl Kongresinin tabîi üyeleridir. Geçici yönetim kurulu başkan ve üyeleri de kongreye katılma hakkına sahiptir. Ancak delege sıfatı bulunmayanların oy kullanma hakkı yoktur.

Delegelerin kongre üyeliği süresi, parti üyeliği devam etmek şartıyla seçtikleri kongreyi izleyen olağan kongreye kadardır. Ancak üçüncü yılın bitiminde kongresini yapmayan veya kongre kararı ve tarihi almayan ilgili kademe teşkilatının önceki kongrede seçilmiş üst kurul delegelerinin delegelikleri düşer.

İL OLAĞANÜSTÜ KONGRESİ

MADDE 33.

İl Olağanüstü Kongreleri; kongre delegelerinin beşte birinin isteği veya İl Başkanının çağrısı üzerine, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun kararıyla toplantıya çağrılır. Delegelerin beşte birinin istemi üzerine Olağanüstü İl Kongresi yapılacaksa, kongrenin yapılacağı yeri ve gündemi çağrıyla yapanlar belirler.

İL BAŞKANI

MADDE 34.

İL Başkanı, İL Kongresi tarafından gizli oyla tek dereceli olarak seçilir. İL Başkanı, partinin il düzeyindeki çalışma ve faaliyetlerinin koordinasyonunu ve yürütülmesini sağlar, denetimini gerçekleştirir ve il teşkilatını temsil eder.

İL YÖNETİM KURULU

MADDE 35.

İL Yönetim Kurulları,

Nüfusu;

250.000'e kadar olan iller: Başkan hariç 15 asıl ve asıl üye kadar yedek üye

250.001-500.000 arası olan iller: Başkan hariç 20 asıl ve asıl üye kadar yedek üye

500.001-1.000.000 arası olan iller: Başkan hariç 25 asıl ve asıl üye kadar yedek üye

1.000.001-2.000.000 arası iller: Başkan hariç 30 asıl ve asıl üye kadar yedek üye

2.000.00 üzeri olan iller: Başkan hariç 50 asıl ve asıl üye kadar yedek üyeden oluşur.

İllerde yönetim kurullarının görev dağılımları, Genel Merkez Teşkilat Başkanlığının hazırlayacağı görev şemalarına uygun olarak yapılır.

İL DİSİPLİN KURULU

MADDE 36.

İL Disiplin Kurulu, İL Kongresinde beş asıl ve beş yedek üye olarak seçilir. Kurul, kongreden sonra en geç bir hafta içinde toplanarak kendi arasından bir başkan ve bir sekreter seçer.

İL Disiplin Kurulu, il çevresinde kayıtlı bulunan ve Yüksek Disiplin Kurulunun birinci derecede bakacağı işler dışında kalan bütün üyeler hakkında birinci derecede disiplin soruşturması yapmaya ve karar vermeye yetkilidir.

İL Disiplin Kurulu kendiliğinden disiplin soruşturması yapamaz. Ancak İlçe Yönetim Kurullarının gerekçeli teklifi üzerine İL Yönetim Kurulunun sevkiyle, yahut doğrudan İL Yönetim Kurulu veya İL Başkanının sevkiyle intikal ettirilen dosya ve konuları karara bağlar. İL Disiplin Kurulu, halin gerektirdiği cezayı belirleyerek ilgiliye bu hususu alışılmış usullerle tebliğ eder. İlgili, tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde savunmasını yazılı olarak vermek zorundadır. Ancak seçimlerde veya alenen yahut sosyal medya dâhil yayın yolu ile işlenen fiillerde bu süre yedi gündür. Bu müddet içinde verilmeyen savunmalar nazara alınmaz.

İL DİSİPLİN KURULU KARARLARINA İTİRAZ

MADDE 37.

İL Disiplin Kurulunun verdiği kararlara karşı, İL Yönetim Kurulu veya ilgili üye, tebliğden itibaren yedi gün içinde Yüksek Disiplin Kuruluna itiraz edebilir. Üyelere ait itiraz dilekçeleri İL Yönetim Kuruluna verilir. İL Yönetim Kurulu, kendi görüşünü ekleyerek dosyayı Yüksek Disiplin Kuruluna gönderir.

Karara, İL Yönetim Kurulunca itiraz edildiği takdirde, itiraz yazısının bir sureti ilgiliye yedi gün içinde alışılmış usullere göre tebliğ edilir. İL yönetim kurulları, itiraza konu olan dosyaları en geç on beş gün içinde Yüksek Disiplin Kuruluna göndermekle yükümlüdür.

İL Disiplin Kurulunca verilen kesin çıkarma cezaları, ilgili itiraz etmemiş olsa dahi incelenmek ve karara bağlanmak üzere Yüksek Disiplin Kuruluna gönderilir.

C.İLÇE TEŞKİLATI

İLÇE TEŞKİLATININ KURULMASI

MADDE 38.

İlçe teşkilatlarının ilk kuruluşları, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından atama yoluyla sağlanır. İlçe Başkanı atanan kişiye “yetki belgesi” verilir. Bu kişinin oluşturacağı listenin Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı tarafından onaylanması ile kurucu yönetim kurulu teşekkül eder. İlçe teşkilatı kurucu yönetim kurulu, beş kişiden az olamaz.

Kurucu yönetim kurulları, el çektirilme nedenleri ayrık olmak üzere, kendi kademelerinin kongrelerine kadar tüzüğün kurula tanıdığı hak ve yetkileri kullanırlar.

İLÇE TEŞKİLATININ ORGANLARI

MADDE 39.

Partinin ilçe teşkilatı; İlçe Kongresi, İlçe Başkanı, İlçe Yönetim Kurulundan oluşur.

İLÇE KONGRESİ

MADDE 40.

İlçe teşkilatının en üst karar ve denetim organı olan İlçe Kongresi, seçilmiş ve tabîi delegelerden oluşur. İlçe Kongresi; İlçe Başkanını, İlçe Yönetim Kurulunun asıl ve yedek üyelerini ve İl Kongresinde ilçeyi temsil edecek asıl ve yedek il delegelerini seçer. İlçe Kongresinde, kongre gündemindeki konular müzakere edilir ve karara bağlanır.

İlçe olağan kongre kararını İlçe Yönetim Kurulu alır. Gerekli hallerde bir üst kademe yönetim kurulları, ilçe kongre tarihlerini ilgili teşkilatın görüşünü almadan doğrudan tespit edebilir, değiştirebilir veya iptal edebilir. İlçe Kongreleri, İl Kongresinin yapılmasına mani olmayacak şekilde iki yıldan az ve üç yıldan fazla süre geçmemek üzere yapılır. İlçe kongrelerinin tarih, saat, yer ve gündemi, alışılmış usullerle delegelere duyurulur. Bu duyurunun gazeteyle yapılması zorunlu değildir.

İlçe Kongrelerinin ilk toplantı nisabı, kongre üye tam sayısının beşte biridir. İkinci çağrıda toplantı yeter sayısı aranmaz. Kararlar, hazır bulunanların çoğunluğu ile alınır. İlçe Kongrelerinde en çok oyu alan aday veya liste seçilmiş sayılır. Birinci toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamadığı takdirde, ikinci toplantı birinci toplantıdan en az yedi gün sonra yapılmak zorundadır.

İlçe Olağanüstü Kongreleri; kongre delegelerinin beşte birinin isteği veya İlçe Başkanının çağrısı üzerine, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun kararıyla toplantıya çağrılır. Delegelerin beşte birinin istemi üzerine Olağanüstü İlçe Kongresi yapılacaksa, kongrenin yapılacağı yeri ve gündemi çağrıyı yapanlar belirler.

İLÇE KONGRE DELEGELERİ

MADDE 41.

İlçe Kongresi, ilçe çevresindeki köy ve mahallelerde partinin son genel seçimde aldığı oy sayısına göre, siyasi partiler sicilinde kayıtlı üyelerin seçtikleri delegeler ile tabîi delegelerden oluşur.

İlçe Kongresinin seçilmiş delege sayısı dört yüzü geçemez. Geçici İlçe Yönetim Kurulu başkan ve üyeleri kongreye katılma hakkına sahiptir. Ancak delege sıfatı bulunmayanların kongrede oy kullanma hakları yoktur.

İlçe Yönetim Kurulu başkanı ve asıl üyeleri İlçe Kongresinin tabîi üyeleridir. İlçe belediye başkanları ile ilçeye bağlı diğer belde belediyelerin başkanları, İlçe Kongresinin tabîi üyesidir. Büyükşehir olmayan illerdeki il belediye başkanları ile merkez ilçeye bağlı belde belediye başkanları, Merkez İlçe Kongresinin tabii üyesidir.

Köy ve mahallelerin İlçe Kongresi için seçecekleri delege sayısı; o köy veya mahallede partinin son genel seçimde aldığı oy sayısının, partinin ilçe genelinde aldığı toplam oy sayısına bölünmesiyle elde edilen rakamın dört yüzle çarpılması sonucu bulunur. Toplam sayı dört yüzü aşmamak kaydıyla küsuratlar tamamlanır.

Parti köy veya mahallelerde seçime katılmamışsa, Siyasi Partiler Kanunu'nun 20'inci maddesi hükümleri uygulanarak o köy veya mahallelerde yapılacak delege seçimlerini İlçe Başkanı düzenler.

İlçe Yönetim Kurulu, köy ve mahallelerdeki delege seçimlerini yürütmek üzere kendi içinden bir veya birkaç üyeyi görevlendirebilir. Ayrıca yalnızca bu işlemler için o köy veya mahalledeki üyelere birini temsilci olarak görevlendirebilir. Seçimle ilgili tutanak, seçim tamamlandıktan sonra İlçe Başkanlığına gönderilir.

Delegelerin kongre üyeliği süresi, parti üyeliği devam etmek şartıyla seçtikleri kongreyi izleyen olağan kongreye kadardır. Ancak üçüncü yılın bitiminde kongresini yapmayan veya kongre kararı ve tarihi almayan ilgili kademe teşkilatının önceki kongrede seçilmiş üst kurul delegelerinin delegelikleri düşer.

İLÇE BAŞKANI

MADDE 42.

İlçe Başkanı, İlçe Kongresi tarafından gizli oyla tek dereceli olarak seçilir. İlçe Başkanı, partinin ilçe düzeyindeki çalışma ve faaliyetlerinin koordinasyonunu ve yürütülmesini sağlar, denetimini gerçekleştirir ve ilçe teşkilatını temsil eder.

İLÇE YÖNETİM KURULU

MADDE 43.

İlçe Yönetim Kurulu,

Nüfusu;

10.000'e kadar olan ilçeler: Başkan hariç 5 asıl ve asıl üye kadar yedek üye

10.001-50.000 arası olan ilçeler: Başkan hariç 10 asıl ve asıl üye kadar yedek üye

50.001-250.000 arası olan ilçeler: Başkan hariç 15 asıl ve asıl üye kadar yedek üye

250.000 üzeri olan ilçeler: Başkan hariç 20 asıl ve asıl üye kadar yedek üyeden oluşur.

İlçe yönetim kurullarının görev dağılımları, Genel Merkez Teşkilat Başkanlığının hazırlayacağı görev şemalarına uygun olarak yapılır.

ZORUNLU TEŞKİLATLAR İÇİN MUHTELİF HÜKÜMLER

ZORUNLU TEŞKİLATLARDA GÖREV SÜRESİ

MADDE 44.

İl Başkanı ile İl Yönetim Kurulu, İl Kongresince en çok üç yıl için seçilir. İlçe Başkanı ile İlçe Yönetim Kurulu, İlçe Kongresince en çok üç yıl için seçilir.

ZORUNLU TEŞKİLATLARDA GÖREV BÖLÜMÜ

MADDE 45.

İl ve ilçe yönetim kurulları, seçimlerine müteakip en geç bir hafta içinde toplanır ve tüzüğün ilgili maddesinde Genel Merkez için öngörülen görev bölümünü esas alarak, kendi üye sayılarına uygun şekilde görev dağılımını yapar.

ZORUNLU TEŞKİLATLARDA YÖNETİMDEKİ BOŞALMALAR VE YENİSİNİN ATANMASI

MADDE 46.

İl Başkanlıklarının veya çoğunluk kalmayacak şekilde yönetim kurullarının herhangi bir suretle boşalması halinde; Merkez Karar ve Yönetim Kurulu Kararı veya Genel Başkan oluruyla Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı, il teşkilatının görüşünü alışımlı usullerle alarak, kırk beş gün içinde

yapılacak olağanüstü kongreye kadar görev yapmak üzere vekaleten bir başkan ve/veya geçici yönetim kurulu tayin eder.

İlçe Başkanlıklarının veya çoğunluk kalmayacak şekilde yönetim kurullarının herhangi bir suretle boşalması halinde; Merkez Karar ve Yönetim Kurulu Kararı veya Genel Başkan oluruyla Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı, il ve ilçe teşkilatının görüşünü alışılmış usullerle alarak, otuz gün içinde yapılacak olağanüstü kongreye kadar görev yapmak üzere vekaleten bir başkan ve/veya geçici yönetim kurulu tayin eder.

Mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya katılmayan yönetim kurulu üyesi hakkında yazılı savunma istenerek, ilçelerde İlçe Yönetim Kurulu kararı ve İl Başkanlığının oluruyla; illerde ise İl Yönetim Kurulu kararı ve Genel Merkez Teşkilat Başkanlığının oluruyla, yönetim kurulu üyeliği düşürülebilir. Yerine, ilgili İl veya İlçe Başkanlığınca yedek üyelerden ilk sıradaki davet edilir. İl veya ilçe teşkilatlarında boşalma sebebiyle yönetim kurulu sayısı, yedekler de davet edildikten sonra karar yeter sayısının altına, yani üye tam sayısının yarısının altına düşerse yönetim kendiliğinden sona ermiş olur.

İL BAŞKANI VE YÖNETİM KURULLARININ GÖREVDEN ALINMA USULÜ

MADDE 47.

50. Maddedeki hallerin varlığı durumunda; Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ve gizli oyla İl Başkanları ve İl Yönetim Kurulları topluca veya ayrı ayrı görevden alınabilir.

İLÇE BAŞKANI VE YÖNETİM KURULLARININ GÖREVDEN ALINMA USULÜ

MADDE 48.

Teşkilattan sorumlu Genel Başkan Yardımcısının olumlu görüşü alınarak, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ve gizli oyla İlçe Başkanları ve ilçe yönetim kurulları topluca veya ayrı ayrı görevden alınabilir.

BELDE BAŞKANI VE YÖNETİM KURULLARINI GÖREVDEN ALINMA USULÜ

MADDE 49.

Bir belde yönetiminin işten el çektirilebilmesi için; İlçe Yönetim Kurulu, belde yönetim kurulu hakkında işten el çektirmeyi gerekli kılan herhangi bir durumu tespit ettiğinde, bu durumu gerekçeli bir kararla İl Yönetim Kuruluna bildirir. İlçe Yönetim Kurulu, belde başkanının veya belde başkanı dâhil belde yönetim kurulu üyelerinin tamamının yahut bir kısmının işten el çektirilmesini isteyebilir. İl Yönetim Kurulu kararı ile işlem tamamlanır.

GÖREVDEN ALINMA NEDENLERİ

MADDE 50.

Görevden alma ve işten el çektirme sebepleri:

- A. Tüzükte belirtilen görev ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi için üst kurullarca verilen talimatlara uymamak,
- B. Partinin kabul ettiği esaslara, amaç ve siyaset anlayışına aykırı tutum ve davranışlarda bulunmak,
- C. Teşkilatların birlik ve uyumunu bozucu eylemlerde bulunmak,
- Ç. Genel ahlak kurallarına aykırı tutum ve davranışta bulunmak,
- D. Taksirli suçlar hariç olmak üzere, hakkında yüz kızartıcı veya ağır cezayı gerektiren hususlarda herhangi bir soruşturma veya herhangi bir nedenle kovuşturma başlatılması.

GÖREVDEN ALINAN BİRİMLERİN YENİSİNİN ATANMASI

MADDE 51.

İl, ilçe ve/veya belde yönetim kurulu üyelerine işten el çektirme veya görevden alınma kararı, alışılmış usullerle bildirilir. İl ve ilçe teşkilatlarında bir kısım üyenin işten el çektirilmesi halinde, yedek üyeler göreve çağrılır.

Toplu olarak görevden alınan veya işten el çektirilen İl Başkanı ve İl Yönetim Kurulu yerine, Genel Başkan oluruyla Genel Merkez Teşkilat Başkanı tarafından yetki belgesi verilen başkan aracılığıyla geçici yönetim kurulu oluşturulur.

Toplu olarak görevden alınan veya işten el çektirilen İlçe Başkanı ve İlçe Yönetim Kurulu yerine, Genel Başkan veya Genel Merkez Teşkilat Başkanı tarafından yetki belgesi verilen başkan aracılığıyla geçici yönetim kurulu oluşturulur.

Bu kurullar, ilçelerde otuz gün, illerde ise kırk beş gün içinde olağanüstü kongrelerini yapmak zorundadır.

Bu süre içinde il ve/veya ilçe kongreleri yapıp yeni delegeler seçilmemişse, kongre eski delegelerle toplanır. Süresi içinde olağanüstü kongresini yapmayan geçici yönetim kurullarının görevleri kendiliğinden sona erer.

KONGRELERİN YAPILIŞI VE SEÇİMLER

MADDE 52.

Genel Merkez, il ve ilçe teşkilat organları ile üst kurulların delege, Genel Merkez ve İl Disiplin kurulları seçimleri; yargı gözetiminde, gizli oy ve açık tasnif esasına göre yapılır.

Seçim yapılacak Büyük Kongre ile il ve ilçe kongrelerinin toplantılarından en az on beş gün önce, kongreye katılacak parti üyelerini belirleyen listeler; Büyük Kongre ve il kongreleri için Yüksek Seçim Kurulunun önceden belirleyeceği seçim kurulu başkanına, ilçe kongreleri için ilgili ilçe seçim kurulu başkanına, ilçede birden fazla seçim kurulunun bulunması halinde birinci ilçe seçim kurulu başkanına iki nüsha olarak verilir. Ayrıca toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk sağlanmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususlar da bildirilir.

Seçim kurulu başkanı, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri getirip inceleyerek varsa eksikleri tamamlattırır. Ardından seçime katılacakları belirleyen liste ile toplantıya ilişkin hususları onaylar. Onaylanan liste ve toplantı bilgileri, kongre tarihinden en az yedi gün önce, ilgili teşkilatın bulunduğu binada ilan edilir. İlan süresi üç gündür.

İlan süresi içinde listeye yapılacak itirazlar hâkim tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin karara bağlanır. Bu suretle kesinleşen listeler ve toplantı bilgileri hâkim tarafından onaylanarak ilgili teşkilata gönderilir.

Kongrelerde seçilecek organlara adaylık başvurusu için kongre başkanlığınca bir süre belirlenerek delegelere duyurulur. Bu süre sonunda başvuran adaylar ilan edilir. Seçimlerde bir kişi birden fazla organa aday olamaz. Genel Başkanlığa aday olabilmek için parti üyesi olmak ve Büyük Kongre delege tam sayısının en az beşte biri tarafından aday gösterilmek şarttır. Delegelerin teklifi noter belgesi ile belgelenebileceği gibi, divan başkanlığı veya onun görevlendireceği üye gözetiminde imzalanarak da yapılabilir.

Seçimli Büyük Kongrede; Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK) asıl ve yedek üyeleri ile Yüksek Disiplin Kurulu (YDK) asıl ve yedek üyeleri için tek liste halinde aday gösterilebileceği gibi, kişiler tek tek veya ayrı listeler halinde aday gösterilebilir ya da aday olabilir. Parti üyesi olmayanlar aday gösterilip seçildiğinde, üyelik bildirimini tüzüğe uygun şekilde Genel Merkezce ilgili ilçelere yapılır. İl ve ilçe kongrelerinde seçilenlerin bildirimini, İl ve İlçe Başkanları tarafından yapılır.

İl ve ilçe kongrelerinde başkan ve yönetim kurullarına aday olanlar veya aday gösterilecekler, kongreye katılan delegelerin en az onda birinin yazılı önerisi ile teklif edilebilirler. Bir delege birden fazla listeye teklif için imza veremez.

Seçimlere birden fazla liste veya aday olması halinde; listeler ve aday isimleri farklı renklerde ve şekillerde bastırılabilir. Bu listeler kongre divan başkanlığınca yeteri kadar çoğaltılır ve ilgili seçim kurulu başkanına mühürlendirilir.

Kongreye katılacak üyeler, kesinleşmiş delege listesinde isimleri bulunmak kaydıyla, nüfus cüzdanı veya resmi kimlik belgelerinden biri ile isimlerinin karşısına imza atarak oy kullanırlar. Oy kullanma işlemi, mühürlü listenin zarfa konulup sandığa atılması suretiyle gerçekleşir.

Kongrede, sandık kurulu başkanınca oy kullanmayan kimse kalmadığı tespit edildikten sonra sandık açılır ve oyların tasnifi yapılır.

Seçime, tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde itiraz edilebilir. İtiraz aynı gün hâkim tarafından kesin karara bağlanır. Hâkimin seçimleri yenileme kararı alması halinde, kongre yalnızca seçimi yapmak üzere toplanır. Nisap sağlanamazsa, çağrı kararında belirtilen günde yapılacak kongrede nisap aranmaksızın seçim yapılır.

Diğer hususlar, kongre yönetmeliği ile düzenlenir.

PARTİ TEŞKİLAT ORGANLARINA SEÇİLENLERİN İLGİLİ MAKAMLARA BİLDİRİLMESİ

MADDE 53.

Parti kongreleri hariç olmak üzere, diğer bütün teşkilat organlarına seçilenlerin adları, soyadları, doğum yer ve tarihleri, meslek veya sanatları, ikametgâhları ve nüfus kayıt örnekleri; seçimden veya atamadan itibaren on beş gün içinde, o mahallin en büyük mülki idare amirliğine bildirilir. İllerde Valiliğe (bağlı İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğüne), ilçelerde Kaymakamlığa (bağlı İlçe Sivil Toplumla İlişkiler Şefliğine) yazı ile gönderilir.

Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu ile Yüksek Disiplin Kurulu üyeleri ise aynı süre içinde doğrudan İçişleri Bakanlığına ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilir.

D.GRUPLAR

TBMM GRUBU

MADDE 54.

Türkiye Büyük Millet Meclisi grubu, doğrudan Genel Başkana bağlı olarak çalışır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde grup kurulmasını, grup başkanı, grup başkan vekilleri, grup yönetim kurulu, grup disiplin kurulunun seçimlerini ve grup üyelerinin görevlerini düzenleyen Grup İç Yönetmeliği; Siyasi Partiler Kanunu'nun 23'üncü maddesindeki ilkelere uygun olarak grup genel kurulu tarafından hazırlanıp kabul edildikten sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulur. Grup İç Yönetmeliği'nde partinin tüzük ve programına aykırı hükümler yer alamaz.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri, partinin Türkiye Büyük Millet Meclisi grubu organlarından grup yönetim kurulunda ve partinin disiplin kurullarında görev alamazlar. Grup yönetim kuruluna seçilen üyenin, varsa Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeliği sona erer.

İL GENEL MECLİSİ VE BELEDİYE MECLİSİ GRUPLARI

MADDE 55.

İl genel meclisi ile belediye meclisi grupları, partili meclis üyelerinden oluşur. Grup üyeleri, aralarından bir başkan, bir başkan vekili ve bir sekreter seçerler. Belediye meclisi grubu, tüzük ve program çerçevesinde hareket eder. Görevlerinde izleyecekleri politikaları ve karşılaştıkları meseleleri, kendi gruplarında görüşüp karara bağlarlar.

İl Başkanı, büyükşehirlerde büyükşehir belediye meclis grubunun, illerde il genel meclisi grubunun ve merkez ilçe belediye meclisi grubunun başkanıdır.

İlçe Başkanı, merkez ilçeler hariç ilçelerde ilçe belediye meclis grubunun başkanıdır.

Belde Başkanı, beldelerde belde belediye meclis grubunun başkanıdır.

İl Başkanı, il teşkilatının organları ile büyükşehirlerde büyükşehir meclis grubunun, illerde il genel meclisi grubunun ve merkez ilçelerde ilçe belediye meclisi grubunun, büyükşehir belediye başkanı ve il belediye başkanı ile uyumlu, verimli ve koordineli çalışmasını sağlar. Bu amaçla başkanı olduğu parti organları ile belediye başkanlarını bir araya getirmek üzere gündemli toplantılar organize edebilir. Bu toplantıya İl Başkanı başkanlık eder.

İlçe Başkanı, ilçe teşkilatının organları ile merkez ilçeler hariç ilçelerde ilçe belediye meclis grubunun, ilçe belediye başkanı ile uyumlu, verimli ve koordineli çalışmasını sağlar. Bu amaçla başkanı olduğu parti organları ile belediye başkanlarını bir araya getirmek üzere gündemli toplantılar organize edebilir. Bu toplantıya İlçe Başkanı başkanlık eder.

Belde Başkanı, belde teşkilatı ile belde belediye meclis grubunun, belde belediye başkanı ile uyumlu, verimli ve koordineli çalışmasını sağlar. Bu amaçla başkanı olduğu parti organları ile belde belediye başkanlarını bir araya getirmek üzere gündemli toplantılar organize edebilir. Bu toplantıya belde başkanı başkanlık eder.

II. YAN KURULUŞLAR

A.KADIN KOLLARI

GENEL MERKEZ KADIN KOLU

MADDE 56.

Genel Merkez Kadın Kolları Başkanı, Genel Başkan tarafından atanır ve Genel Merkez Teşkilat Başkanlığına bağlı olarak çalışır.

Genel Merkez Kadın Kolları, bir yıllık faaliyet planını hazırlar ve Genel Merkez Teşkilat Başkanlığının onayıyla illerde uygulamaya geçirir.

Kadın kollarının çalışmalarına dair diğer usul ve esaslar parti içi genelge ile belirlenir.

İL KADIN KOLU

MADDE 57.

İl Kadın Kolları Başkanı, İl Başkanının tavsiyesi üzerine Genel Merkez Kadın Kolları Başkanı tarafından atanır. Görevden el çektirme yetkisi Genel Merkez Kadın Kolları Başkanına aittir.

İl Kadın Kolları Başkanı, Genel Merkez Kadın Kolları Başkanlığına bağlı ve İl Başkanlığına karşı sorumlu olup, her iki kademe ile uyum ve koordinasyon içerisinde çalışır.

Genel Merkez Kadın Kolları Başkanlığı tarafından gönderilen ve istenilen çalışmalar yerelde İl Başkanıyla istişare neticesinde yürürlüğe girer.

İl Kadın Kolları Başkanları da faaliyet planındaki çalışmalarını ilçelerde İlçe Kadın Kolları Başkanlarıyla yürütür.

Kadın kollarının çalışmalarına dair diğer usul ve esaslar parti içi genelge ile belirlenir.

İLÇE KADIN KOLU

MADDE 58.

İlçe Kadın Kolları Başkanı, İlçe Başkanının tavsiyesi üzerine İl Kadın Kolları Başkanı tarafından atanır. Görevden el çektirme yetkisi İl Kadın Kolları Başkanına aittir.

İlçe Kadın Kolları Başkanı, İl Kadın Kolları Başkanlığına bağlı ve İlçe Başkanlığına karşı sorumlu olup her iki kademe ile uyum ve koordinasyon içerisinde çalışır.

İlçe Kadın Kolları Başkanları da faaliyet planındaki çalışmalarını kurulmuş ise Belde Kadın Kolları Başkanlarıyla yürütür.

Kadın kollarının çalışmalarına dair diğer usul ve esaslar, parti içi genelge ile belirlenir.

B.GENÇLİK KOLLARI

GENEL MERKEZ GENÇLİK KOLLARI

MADDE 59.

Genel Merkez Gençlik Kolları Başkanı, Genel Başkan tarafından atanır ve Genel Merkez Teşkilat Başkanlığına bağlı olarak çalışır.

Genel Merkez Gençlik Kolları, bir yıllık faaliyet planını hazırlar ve Genel Merkez Teşkilat Başkanlığının onayıyla illerde uygulamaya geçirir.

Gençlik kollarının çalışmalarına dair diğer usul ve esaslar parti içi genelge ile belirlenir.

İL GENÇLİK KOLU

MADDE 60.

İl Gençlik Kolları Başkanı, İl Başkanının tavsiyesi üzerine Genel Merkez Gençlik Kolları Başkanı tarafından atanır. Görevden el çektirme yetkisi Genel Merkez Gençlik Kolları Başkanına aittir.

İl Gençlik Kolları Başkanı, Genel Merkez Gençlik Kolları Başkanlığına bağlı ve İl Başkanlığına karşı sorumlu olup her iki kademe ile uyum ve koordinasyon içerisinde çalışır.

Genel Merkez Gençlik Kolları Başkanlığı tarafından gönderilen ve istenilen çalışmalar yerelde İl Başkanıyla istişare neticesinde yürürlüğe girer.

İl Gençlik Kolları Başkanları da faaliyet planındaki çalışmalarını ilçelerde İlçe Gençlik Kolları Başkanlarıyla yürütür.

Gençlik kollarının çalışmalarına dair diğer usul ve esaslar, parti içi genelge ile belirlenir.

İLÇE GENÇLİK KOLU

MADDE 61.

İlçe Gençlik Kolları Başkanı, İlçe Başkanının tavsiyesi üzerine İl Gençlik Kolları Başkanı tarafından atanır. Görevden el çektirme yetkisi İl Gençlik Kolları Başkanına aittir.

İlçe Gençlik Kolları Başkanı, İl Gençlik Kolları Başkanlığına bağlı ve İlçe Başkanlığına karşı sorumlu olup her iki kademe ile uyum ve koordinasyon içerisinde çalışır.

İl Gençlik Kolları Başkanları, faaliyet planındaki çalışmalarını ilçelerde İlçe Gençlik Kolları Başkanlarıyla yürütür.

İlçe Gençlik Kolları Başkanları da faaliyet planındaki çalışmalarını kurulmuş ise Belde Gençlik Kolları Başkanlarıyla yürütür.

Gençlik kollarının çalışmalarına dair diğer usul ve esaslar, parti içi genelge ile belirlenir.

III. İHTİYARİ KURULLAR

A.GENEL BAŞKAN DANIŞMA KURULU

MADDE 62.

Genel Başkan Danışma Kurulu üyeleri, çalışma alanları, görev ve sorumlulukları ile sayıları Genel

Başkan tarafından belirlenir.

B.GENEL MERKEZ HAKEM KURULU

MADDE 63.

Genel Merkez Hakem Kurulu üyeleri, çalışma alanları, görev ve sorumlulukları ile sayıları Genel Başkan tarafından belirlenir.

C.GENEL MERKEZ İSTİŞARE MECLİSİ

MADDE 64.

Genel Merkez İstişare Meclisi, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu veya Genel Başkanın uygun görmesi halinde, danışma niteliğinde hizmet vermek üzere oluşturulur. Genel Merkez İstişare Meclisinin yapısı ve çalışma yöntemleri, çıkarılacak bir genelge ile belirlenir.

D.MİLLİ SİYASET KURULLARI

MADDE 65.

Milli Siyaset Kurulları, Genel Merkez Siyasi İşler Başkanlığına bağlı olarak çalışır. Kurulların oluşumu, sayısı ve çalışma usulleri, Genel Merkez Siyasi İşler Başkanlığınca yayımlanacak genelge ile belirlenir. Gerekli görülen hallerde, Milli Siyaset Kurulları bünyesinde insan kaynağını geliştirmek üzere Siyaset Akademisi açılır.

IV. DİĞER TEŞKİLATLAR

A.İL SORUMLULARI VE İL MÜFETTİŞLERİ

MADDE 66.

İl sorumluları; il teşkilatları ile Genel Merkez arasındaki koordinasyonu sağlayan, İl Başkanı ve il teşkilatının verimli ve Genel Merkez ile uyumlu çalışmasına katkı sunan kimselerdir. İl sorumluları, teşkilatlardan sorumlu Genel Başkan Yardımcısının teklifi ve Genel Başkanın onayı ile atanır.

İl müfettişleri; buldukları ilde, il–ilçe–belde teşkilatlarının uyumlu çalışmasını temin eden ve bu çalışmalara katkı sağlayan kimselerdir. İl müfettişleri, teşkilatlardan sorumlu Genel Başkan Yardımcısının teklifi ve Genel Başkanın onayı ile atanır.

B.PARTİ MÜFETTİŞLERİ

MADDE 67.

Genel Başkanın veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun gerekli gördüğü hallerde parti müfettişi görevlendirilebilir. Parti Müfettişi, Genel Başkanın veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun verdiği görevleri yerine getirir. Parti Müfettişlerinin çalışma usul ve esasları, çıkarılacak bir genelge ile belirlenir.

C.BELDE TEŞKİLATI

MADDE 68.

Belde teşkilatları, il ve ilçe merkezleri dışında belediye teşkilatı olan yerlerde kurulur. Üç üyeden oluşan belde yönetim kurulu, İlçe Yönetim Kurulu kararı ile atanır ve yapılacak görev taksimine göre ilçe teşkilatının vereceği görevleri yapar. Belde yönetim kurulunun görevden alınması İlçe Yönetim Kurulunun teklifi ve İl Yönetim Kurulunun onayı ile olur. Belde Yönetim Kurulu, ilçe teşkilatının vereceği görevleri yapar.

D.KÖY VE MAHALLE TEŞKİLATI

MADDE 69.

Köy ve Mahalle Teşkilatı; bir başkan, bir başkan yardımcısı ve en az üç üyeden oluşur. Ancak Köy ve Mahalle Teşkilatlarının kurulmasına karar veren ilçe teşkilatında, köy veya mahallede üye sayısı yediyi geçmediği sürece mevcut üyeler grup şeklinde faaliyet gösterir. Yedi üyeden fazla üye bulunması halinde, köy ve mahalle üyeleri arasından İlçe Başkanı tarafından Köy veya Mahalle Teşkilatı oluşturulur. Köy ve mahallenin büyüklüğüne göre teşkilatın üye sayısı artırılabilir.

E. SANDIK BÖLGESİ TEŞKİLATI

MADDE 70.

Sandık Bölgesi Teşkilatı; bir seçim sandığı esas alınarak, İlçe Başkanlığınca her sandık için bir sandık baş müşahidi ile dört müşahitten oluşan temsilciler şeklinde atanır. Bu teşkilatların görev ve çalışma usulleri, bir genelge ile belirlenir.

V. YURTDIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

MADDE 71.

Yurt dışı temsilcilikler, ilgili ülke mevzuatı da dikkate alınarak Genel Başkanın teklifi ve Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararı ile tüzüğün ekinde bulunan listede belirtilen yerlerde kurulabilir. Yurt dışı temsilcilikleri, Yurt Dışı Vatandaşlardan Sorumlu Genel Başkan Yardımcısına bağlı olarak çalışır. Çalışma usul ve esasları genelge ile belirlenir. Genelge çıkarılana kadar bu tüzük ve ilgili mevzuat dikkate alınarak faaliyetlerini yürütürler. Çıkarılacak genelge hükümleri, tüzüğe ve Siyasi Partiler Kanunu'na aykırı olamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DİSİPLİN İŞLERİ

(Madde 72-83)

DİSİPLİN KURULLARI

MADDE 72.

Siyasi Partiler Kanunu'na, Parti Tüzüğü'ne, parti yetkili organlarının karar ve talimatlarına aykırı davranışlarda bulunanlar hakkında disiplin soruşturması yapmak ve karar vermek üzere; illerde Disiplin Kurulları, Genel Merkezde ise Yüksek Disiplin Kurulu kurulur.

MÜŞTEREK DİSİPLİN KURULU

MADDE 73.

Müşterek Disiplin Kurulu, Yüksek Disiplin Kurulu ile Meclis Grup Disiplin Kurulundan oluşur. Yüksek Disiplin Kurulu Başkanı aynı zamanda Müşterek Disiplin Kurulu'nun da başkanıdır. Yüksek Disiplin Kurulu Sekreteri bu kurulun da sekreteridir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin, Grup Disiplin Kurulu kararlarına karşı yapacakları itirazlar, Müşterek Disiplin Kurulu tarafından karara bağlanır.

Partili milletvekillerinin partiden geçici veya kesin olarak çıkarılmalarını gerektiren söz, tutum ve davranışları nedeniyle haklarında disiplin soruşturması yapmak ve karar vermek Müşterek Disiplin Kurulu'nun yetkisindedir.

Müşterek Disiplin Kurulu'nun kararları, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 57'nci maddesi hükmü saklı kalmak kaydıyla, parti içi işlemler açısından kesindir.

Partili milletvekilleri için disiplin cezası isteme yetkisi, partinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Grup Yönetim Kurulu'na aittir. Bu yetkiyi; Genel Başkan, Genel Başkanın onayı ile Grup Başkanı ve Grup Başkanvekilleri de kullanabilir.

Müşterek Disiplin Kurulunun bulunmadığı hallerde, bu görev ve yetkiler Yüksek Disiplin Kurulu tarafından kullanılır.

GRUP DİSİPLİN KURULU

MADDE 74.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde partinin grup kurması halinde, parti grubunca yedi milletvekilinden oluşan Grup Disiplin Kurulu seçilir. Grup Disiplin Kurulu, grup üyelerinin partiden geçici veya kesin ihracını gerektiren eylemler dışında kalan; tüzükte yazılı ve Grup İç Yönetmeliğinde belirtilen disiplin suçlarıyla ilgili işlere bakar ve kesin olarak karara bağlar.

Tüzükte yazılı esaslar saklı kalmak kaydıyla, milletvekilleri hakkında yapılacak disiplin soruşturmasının şekli ve usulleri, soruşturmayı gerektiren sair haller, verilecek disiplin cezaları ve bu cezaların kesinleşme halleri Grup İç Yönetmeliğinde gösterilir.

DİSİPLİN KURULLARININ ÇALIŞMA USULLERİ

MADDE 75.

Disiplin Kurullarının görev süresi, yeni kurulun seçilmesiyle sona erer. Kurullarda zamanla boşalma olması halinde, en çok oy alandan başlamak üzere yedek üyeler sırayla göreve çağrılır. Kurul çalışmalarına mazeretsiz olarak üst üste üç defa veya bir yıl içinde toplam beş defa katılmayan üye, istifa etmiş sayılır ve yerine yedek üye çağrılır.

Disiplin Kurulu üyeleri; kongreler ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Grubu üyeliği hariç olmak üzere, başka hiçbir parti organında veya kurulunda görev alamaz. Partiye maddi bir hizmet bağı ile bağlanamaz ve partiden herhangi bir şekilde gelir sağlayamaz.

Disiplin Kurulları, üye tam sayısının en az üçte iki çoğunluğu ile toplanır; hazır bulunanların çoğunluğu ile karar alır. Ancak kesin çıkarma kararları, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır.

Disiplin Kurulları, kendilerine intikal eden dosyaları en geç otuz gün içinde karara bağlamak ve kararlarını yine en geç otuz gün içinde ilgiliye tebliğ etmek zorundadır.

Kurullar, karar verirken iddia, savunma ve delilleri serbestçe değerlendirme takdirine sahiptir.

Alınan kararların kaydı için bir karar defteri tutulur; bu defterin ayrıca tasdik ettirilmesine gerek yoktur. İfadeler ve diğer evrak, Disiplin Kurullarınca özel dosyalarında muhafaza edilir.

Disiplin Kurulları tarafından verilen disiplin cezaları, partinin hiçbir kademesinde veya kongresinde görüşülemez ve karara bağlanamaz.

TEDBİR KARARI

MADDE 76.

Partiden kesin veya geçici çıkarılmayı gerektiren bir sebeple disiplin kuruluna sevk edilen üye hakkında, gerektiğinde tedbir kararı verilebilir. Tedbir kararı vermeye yetkili organlar Genel Başkan, İl Yönetim Kurulu ve Merkez Karar ve Yönetim Kuruludur.

Hakkında tedbir kararı verilen üye, ayrıca başka bir karara gerek olmaksızın partideki görevinden uzaklaştırılabilir ve üyelik haklarından mahrum bırakılabilir. İlgili üye, tedbir kararının kaldırılmasını sevk edildiği disiplin kurulundan üç gün içinde talep edebilir. Bu talep, disiplin kurulu tarafından yedi gün içinde karara bağlanır.

Bu karara itiraz, bir üst disiplin kuruluna bir hafta içinde yapılabilir. Üst disiplin kurulunun kararı kesindir.

Parti içindeki tüm yazışma ve tebligatlar, ilgili üyenin haklarının kısıtlanmasına engel olmayacak şekilde, alışılmış usuller çerçevesinde yapılır.

DİSİPLİN SUÇLARI VE CEZALARI

MADDE 77.

- I. Uyarma,
- II. Kınama,
- III. Geçici çıkarma,
- IV. Kesin çıkarma.

UYARMA CEZASI GEREKTİREN HALLER

MADDE 78.

Uyarma cezası gerektiren haller aşağıda sınırlı sayıda sayılmıştır, bu haller dışında uyarma cezası verilemez,

1. Partinin gayesine ve özüne aykırı olmamakla birlikte, yetkili organların bilgisi ve izni olmadan açıklamalarda bulunmak veya yayın yapmak,
2. Parti kademelerinin uyum ve iş birliğini zedeleyici tutum ve davranışlarda bulunmak,
3. Yetkili organlarca verilen görevleri titizlikle yerine getirmemek veya ihmal etmek,
4. Tüzüğün 8. maddesinde belirtilen şartları yerine getirmemek,
5. Partinin işleyişine zarar verecek, ancak diğer cezaları gerektirmeyen her türlü söz ve eylemde bulunmak.

KINAMA CEZASI GEREKTİREN HALLER

MADDE 79.

Kınama cezası gerektiren haller aşağıda sınırlı sayıda sayılmıştır, bu haller dışında kınama cezası verilemez,

1. Parti içi birlik ve beraberliği bozucu tutum ve davranışlarda bulunmak,
2. Parti içi çalışmaların yapıldığı kapalı toplantılarda yapılan konuşmaları dışarıya açıklamak,
3. Parti organlarınınca verilen görevleri yerine getirmemek,
4. Haklı bir sebep olmaksızın parti içi seçimlerde oy kullanmamak.

GEÇİCİ ÇIKARMA CEZASI GEREKTİREN HALLER

MADDE 80.

Geçici çıkarma cezası gerektiren haller aşağıda sınırlı sayıda sayılmıştır, bu haller dışında geçici çıkarma cezası verilemez,

1. Parti organlarında alınan kararları ve yapılan müzakereleri izinsiz olarak, her türlü medya aracıyla duyurmak veya yaymak,
2. Yetkisi olmaksızın partiler arası temaslarda bulunmak,
3. Parti ile ilgili konularda kamuoyuna izinsiz beyanlarda bulunmak,
4. Görevi gereği kendisine teslim edilmiş veya uhdesinde bulunan her türlü belge ve/veya defteri, talep edildiğinde iade etmemek,
5. Partiyi şahsi çıkarlarına alet etmek veya parti nüfuzunu kötüye kullanmak,
6. Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda veya kulislerde grup kararları ya da Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararları aleyhinde konuşmak; belediye meclislerinde belediye başkanının veya icraatlarının aleyhinde konuşmak ve diğer üyeleri aleyhte tahrik etmek.

KESİN ÇIKARMA CEZASI GEREKTİREN HALLER

MADDE 81.

Kesin çıkarma cezası gerektiren haller aşağıda sınırlı sayıda sayılmıştır, bu haller dışında kesin çıkarma cezası verilemez,

1. Siyasi Partiler Kanunu'ndaki yasaklara aykırı tutum ve davranışlarda bulunmak veya Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından görevden alınması istenmek,

2. Herhangi bir seçimde parti izni olmaksızın bağımsız aday olmak; parti adayları aleyhine propaganda yapmak veya parti dışında bir adaya maddi ya da manevi yardımda bulunmak,
3. Genel Başkan'ın aleyhine; Büyük Kongre, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu ile il ve İlçe Yönetim Kurulu kararlarının aksine ve ruhuna aykırı davranışlarda bulunmak; sözlü veya yazılı beyanda bulunmak, yayın veya yayım yapmak ya da yaptırmak; bunları tahrik veya teşvik etmek,
4. Parti tüzük ve programına aykırı hareket etmek; parti gayesine ters düşen sözlü veya yazılı beyanda bulunmak ya da faaliyette bulunmak; yayın veya yayım yapmak veya yaptırmak; bunları tahrik veya teşvik etmek,
5. Parti organlarının veya organ üyelerinin aleyhine faaliyette bulunmak; bu yöndeki konuşmaları gazete ve televizyonlara beyan ederek veya bizzat canlı yayınlara katılarak yapmak; parti yetkililerini tezyif ve tahkir edici, her türlü medya aracılığıyla kamuoyu önünde küçük düşürücü beyanlarda bulunmak veya bunları yazılı olarak açıklamak,
6. Parti evrakında veya oy pusulalarında tahrifat yapmak ya da onları yok etmek suretiyle, her ne şekilde olursa olsun parti içi seçimlerde hile yapmak.

DİSİPLİN CEZALARININ AĞIRLAŞTIRICI VE HAFİFLETİCİ SEBEPLERİ

MADDE 82.

Bir üye, aynı cezayı gerektiren bir fiili tekrar işlerse, cezası her defasında bir üst ceza olarak uygulanır. Disiplin kurulları, cezaları uygularken üyenin iyi niyetli olup olmadığını ve davranışın amacını aşır aşmadığını dikkate alarak, gerekli görürse işlediği fiilin karşılığı olan cezanın bir alt cezasını da verebilir.

DİSİPLİN CEZALARINA AF YETKİSİ

MADDE 83.

Disiplin cezalarına ait af yetkisi, Genel Başkan'a ve/veya Parti Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna aittir. Genel Başkan, teşkilat başkanı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri için Grup Başkanvekilleri, grup kararı alarak affi istenen üyenin dosyasını Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna sevk edebilir. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üçte iki çoğunlukla aldığı kararla disiplin cezası alan üyeleri affeder.

BEŞİNCİ BÖLÜM

PARTİ ADAYLARININ BELİRLENMESİ

(Madde 84-96)

BAŞKANLIK VE MİLLETVEKİLİ SEÇİMLERİ İÇİN ADAY TESPİTİ

MADDE 84.

Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili genel seçimlerinde aday olmak isteyenlerden, adaylıkları Genel Başkan ve/veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca uygun görülenler arasından adayların tespiti:

1. Ön seçim,
2. Aday yoklaması,
3. Merkez yoklaması usullerinden biri veya birkaçı ile yapılabilir.

Hangi seçim çevresinde hangi usulle aday tespiti yapılacağına, Genel Başkan veya Genel Başkanın teklifi üzerine Merkez Karar ve Yönetim Kurulu karar verir.

MAHALLİ İDARELER SEÇİMİ İÇİN ADAY TESPİTİ

MADDE 85.

İl ve ilçe belediye başkanlığı aday adaylığı ile belediye meclis üyeliği aday adaylığı yoklamalarına katılabilmek, ilgili İlçe Yönetim Kurulunun görüşü ve İl Yönetim Kurulunun teklifi üzerine, Genel Başkan veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun kararına bağlıdır. Uygun görülenler arasından adayların tespiti

1. Ön seçim,
2. Aday yoklaması,
3. Merkez yoklaması usullerinden biri veya birkaçı ile yapılabilir.

Genel Başkan veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun aday belirleme yönetimine ilişkin verecekleri kararlar kesindir.

Adaylık için parti üyesi olma şartı aranmaz. Aday seçimleri için hazırlanacak aday listelerinde aday adayları, soyadları alfabetik sıraya göre dizilir.

Mahalli idareler seçimlerinde, aday adayları arasından; belediye başkanlığı için bir, belediye meclisi üyeliği için ise belediye meclisi üye adedi kadar asil ve yedek olmak üzere ayrı ayrı aday belirlenir.

Mahalli idareler seçimlerinde, aday adayları arasından; il genel meclisi üyeliği için il genel meclisi üye adedi kadar asil ve yedek olmak üzere ayrı ayrı aday belirlenir.

Merkez yoklaması, aday yoklaması veya ön seçim usullerinden hangisinin hangi seçim çevrelerinde uygulanacağı, Genel Başkan veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca kararlaştırılır ve kanuni süresi içinde önceden mahalline ve ilgili mercilere bildirilir.

İl ve İlçe Yönetim Kurulu başkan ve üyelerinden, mahalli idareler seçimlerinde aday adayı olmak isteyenler, istifalarını ilgili İl veya İlçe Yönetim Kurulu başkanlıklarına yaparlar.

Merkez yoklaması hariç, aday tespitleri yargı yönetim ve denetimi altında yapılır.

Mahalli idareler seçimlerinde; ilçe, il ve büyükşehir belediye başkanlığı ile belediye meclisi üyelikleri ve il genel meclisi üyelikleri için aday yoklamasında oy kullanacak seçmenler, o ilin milletvekili aday yoklamasına katılan seçmenlerdir.

Merkez yoklamasında aday adayları arasından belediye başkan adayları, Genel Başkan tarafından veya Genel Başkanın talebi üzerine Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca belirlenir.

ÖN SEÇİM

MADDE 86.

Ön seçim, Siyasi Partiler Kanunu'nun ön seçimle ilgili hükümleri uyarınca yapılır.

ADAY YOKLAMASI

MADDE 87.

Aday yoklamasına; seçim çevresine giren il ve ilçelerin seçilmiş kongre delegeleri, il yönetim ve disiplin kurulu başkan ve üyeleri ile İlçe Yönetim Kurulu başkan ve üyeleri, o ilin milletvekilleri, partili belediye başkanları, belediye meclisi ve il genel meclisi üyeleri seçmen olarak katılırlar.

Aday yoklaması, seçim kurullarınca yapılır.

MERKEZ YOKLAMASI

MADDE 88.

Merkez yoklaması, Genel Başkan veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca adayların tespiti suretiyle yapılır. Aday listelerinde eksilme olduğu takdirde, Genel Başkan tarafından doldurulur. Genel Başkan veya Parti Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, il ve ilçe yönetim kurullarına eksikliklerini tamamlama yetkisi verebilir. Adaylık için parti üyesi olma şartı aranmaz. Ancak seçimi kazanan adaylar parti üyesi olmak zorundadır. Seçimlerde aday adayı olacaklarda, kanunun öngördüğü nitelikler bulunmalıdır. Bu niteliklere sahip aday adaylarından hangilerinin adaylık başvurularının kabul edileceği ve müracaat usulleri, Genel Başkan veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Bir kimse, aynı zamanda, ön seçimlerde ve merkez adaylığında farklı siyasi partilerden veya aynı partiden aynı seçim için birden fazla seçim çevresinde ön seçime katılamaz. Bir kimse, bir partiden ön seçim veya merkez adaylığı

yoklamasına katıldıktan sonra başka bir partiden merkez adayı gösterilemez ve partisinden istifa etmedikçe bağımsız aday olamaz.

ÜYE KAYIT DEFTERİNİN VE SEÇMEN LİSTELERİNİN SEÇİM KURULUNA VERİLMESİ

MADDE 89.

İlçe teşkilatı, kendi çevresindeki üyelerini muntazam kayıt ve sıra numarası ile partiye giriş-çıkış tarihlerini ve üye hakkında diğer bilgileri ihtiva eden bir üye kayıt defterine kaydeder.

Üye kayıt defterleri, ilçe seçim kurulu başkanının denetimi altındadır. Üye kayıt defterleri en az altı ayda bir defa ilçe seçim kurulu başkanı tarafından incelenir ve kayıtların usule uygun olarak tutulup tutulmadığı bir tutanakla tespit edilir.

Üye kayıt defterleri ve bu defterlere göre düzenlenen seçmen listeleri, en geç ön seçimden otuz gün önce ilçe seçim kurulu başkanına verilir. Ön seçimlerin yapılacağı tarih itibarıyla, bir önceki yılın son gününe kadar Cumhuriyet Başsavcılığı'na bildirilen üyeler ön seçimde oy kullanabilir. Listeler, ilçe seçim kurulu tarafından onaylandıktan sonra ön seçimden yirmi beş gün önce parti binası önüne asılır. Bu listeye göre "Parti Seçmen Kartı" ön seçimden on beş gün önce İlçe Seçim Kurulu tarafından her üyeye dağıtılır. Partili üyeler, asılan listeye on beş gün içinde itirazlarını yapabilirler. Bu itiraz, iki gün içinde ilçe seçim kurulu tarafından karara bağlanır ve kabul edildiği takdirde parti seçmen listesi düzeltilir.

Partinin üyelikle ilgili tüm işlemleri, ilçe teşkilatlarınca tutulan üye kayıt defterlerinin özetleri esas alınarak, "Genel Merkez Teşkilat Programı" adıyla düzenlenen elektronik veri tabanı üzerinde; il ve ilçe ölçeğinde mahalle, köy ve sandık esasına göre arşivlenir. İlçe teşkilatlarınca yapılan üyelikle ilgili kayıtların teşkilat programına aktarılmasına ilişkin usul ve esaslar, Genel Merkez Teşkilat Başkanlığınca yönerge ile belirlenir. Üyelikle ilgili parti içi uyuşmazlıkların çözümünde Genel Merkez kayıtları esas alınır.

İLÇE SEÇİM KURULU VE SANDIK KURULU ÜYELİĞİ

MADDE 90.

İlçe Seçim Kuruluna, yönetim kurulu tarafından o seçim için aday aday olmayan iki asıl ve iki yedek partili üye seçilir. Asıl üyelerin herhangi bir sebeple kurulda bulunmaması halinde, yedek üyeler kurula katılır. Sandık kurulu için de yukarıdaki esasa göre iki asıl ve iki yedek üye seçilir.

ADAYLARIN TANITIMI

MADDE 91.

Parti, aday adaylarının meslek ve sanat hayatındaki derecelerini, başarı ve eserlerini, memlekete yaptıkları hizmetleri gösteren ve vesikalık fotoğrafını ihtiva eden matbuları bastırıp dağıtabilir.

MÜŞAHİTLER

MADDE 92.

Ön seçim sırasında, her sandık başında yönetim kurulu tarafından görevlendirilen bir müşahit bulunur. Bu müşahit, partinin sandık başındaki işlemlerini takip eder. Aday adayları müşahit olamaz.

OY PUSULALARI

MADDE 93.

İlçe Yönetim Kurulu, aday adayları listelerinin yazıldığı oy pusulalarını çoğaltarak, il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına yeteri kadar zarf ile birlikte verir. İlçe seçim kurulu başkanları, oy pusulalarını ve zarfları mühürledikten sonra seçim günü sandık başında bulundurur.

İTİRAZ HAKKI

MADDE 94.

Seçim ve sandık kurullarının veya kurul başkanlarının kesin olmayan kararlarına karşı; parti Genel Merkezi, İl ve İlçe Başkanları veya bunların vekilleri, o siyasi partiden ön seçimde aday adayı olanlar ile müşahitler itiraz edebilir.

ÖN SEÇİMDE EŞİT OY

MADDE 95.

Ön seçimde eşit oy alanların hangisinin üst sırada yer alacağına, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu karar verir.

ÖN SEÇİMİN İPTALİ

MADDE 96.

Bir seçim çevresinde, ön seçim işlemleri sebebiyle ön seçimin iptaline karar verildiği takdirde, bu seçim yenilenmez. Adaylar, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından tespit edilir.

ALTINCI BÖLÜM

PARTİ DEFTERLERİ VE MALİ KONULAR

(Madde 97-99)

PARTİ DEFTERLERİ

MADDE 97.

Her kademedeki parti organı; üye kayıt defteri, karar defteri, gelen ve giden evrak defteri, gelir ve gider defteri ile demirbaş eşya defteri tutmak zorundadır. Üye kayıt defterleri yalnız İlçe Yönetim Kurulları tarafından, mahalle ve köy esasına göre tutulur.

Karar defteri, ilgili organın kararlarını tarih ve sıra numarasıyla ihtiva eder. Kararlar, oylamaya katılanlar tarafından imzalanır. Kongre kararlarının bulunduğu tutanak özeti, Başkanlık Divanı Üyelerince tarafından imzalanır.

Gelen ve giden evrak defterine yazılar, tarih ve sıra numarasıyla işlenir. Gelen evrak ile giden evrakın sureti, bu tarih ve numara ile saklanır.

Gelir ve gider defterine, gelirlere ve giderlerin alınıp harcandığını gösteren belgeler sırasıyla işlenir.

Bütün defterlerin sayfaları ve kaç sayfadan ibaret oldukları, teşkilatın bulunduğu yerin ilgili seçim kurulu başkanı tarafından mühürlenir ve tasdik edilir.

Partiye giriş işlemlerini gösteren üyelik beyannamelerinin birer örneği, il ve ilçe kademesinde alfabetik sıra esasına göre tasnif edilerek bir dosyada saklanır.

BÜTÇE

MADDE 98.

İl teşkilatları, bağlı ilçeleri de kapsayan gelir tahminleri ve gider miktarlarını gösteren yıllık bütçeyi hazırlayarak, ilgili takvim yılından önce Ekim ayı sonuna kadar Genel Merkeze gönderir. Bu süre içinde hazırlanacak Genel Merkez bütçesi ile illerin bütçeleri, en geç ilgili takvim yılından önceki Aralık ayı sonuna kadar Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca incelenerek karara bağlanır.

KESİN HESAP

MADDE 99.

Genel Merkez ve bağlı ilçeleri de kapsamak üzere il teşkilatları, bütçe yılından sonraki Nisan ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait uygulama sonuçlarını gösteren kesin hesaplarını hazırlar. İllerden gelen ve Genel Merkeze ait olan kesin hesaplar, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca incelenerek karara bağlanır ve birleştirilir. Birleştirilen kesin hesapların onaylı birer örneği, Genel Başkan tarafından haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesine ve bilgi için Cumhuriyet Başsavcılığına verilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

DİĞER HÜKÜMLER VE EKLER

(Madde 100-103)

YÖNETMELİKLERİN HAZIRLANMASI

MADDE 100.

Mevzuat gereğince çıkarılacak genelgeler, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca hazırlanır ve yürürlüğe konulur.

TÜZÜKTE AÇIKLIK BULUNMAYAN HALLER

MADDE 101.

Tüzükte açıklık bulunmayan hallerde Siyasi Partiler Kanunu hükümleri ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır. Parti teşkilatının işleyişine ilişkin, tüzükte açıkça yer verilemeyen hususlar; Siyasi Partiler Kanunu'na ve Parti Tüzüğü'ne aykırı olmamak kaydıyla hazırlanacak Teşkilat Rehberi'nde yer alır. Teşkilat rehberi, Genel Başkan tarafından yayımlanır ve yürürlükten kaldırılır.

YÜRÜTME

MADDE 102.

Bu Tüzük hükümlerini Merkez Karar ve Yönetim Kurulu ile Genel Başkan yürütür.

TÜZÜKTEKİ KISALTMALAR

MADDE 103.

Parti	: Yeniden Refah Partisi
Tüzük	: Yeniden Refah Partisi Tüzüğü
BKK	: Büyük Kongre Kararı
KKK	: Kurucular Kurulu Kararı
SPK	: Siyasi Partiler Kanunu
m.	: Madde
f.	: Fıkra
MYK	: Merkez Yürütme Kurulu
MKYK	: Merkez Karar ve Yönetim Kurulu
YDK	: Yüksek Disiplin Kurulu

EK LİSTE

Yurtdışı temsilcilik açılacak yerler listesi

ABD

- Washington
- Boston
- Chicago
- Houston
- Los Angeles
- Miami
- New York
- New Jersey
- San Fransisco

AFGANİSTAN

- Kabil
- Mezar-1 Şerif

ALMANYA

- Berlin
- Düsseldorf
- Essen
- Frankfurt
- Hannover
- Hamburg
- Köln
- Mainz
- Münih
- Stuttgart

ARNAVUTLUK

- Tiran

AVUSTURYA

- Viyana
- Graz
- Salzburg

AVUSTRALYA

- Kanberra
- Sidney
- Melburn

AZERBAYCAN

- Bakü

BELÇİKA

- Brüksel
- Anvers
- Gent
- Liege

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ

- Abu Dabi

BOSNA-HERSEK

- Saraybosna
- Mostar

BULGARİSTAN

- Sofya
- Filibe

CEZAYİR

- Cezayir

ÇEK CUMHURİYETİ

- Prag

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

- Pekin

DANİMARKA

- Kopenhag

ENDONEZYA

- Cakarta

FAS

- Rabat

FİNLANDİYA

- Helsinki

FRANSA

- Paris

- Lyon

- Marsilya

- Strazbourg

GÜNEY AFRİKA BİRLİĞİ

- Capetown

GÜRCİSTAN

- Tiflis

- Batum

HOLLANDA

- Lahey

- Amsterdam

- Rotterdam

IRAK

- Bağdat

İSPANYA

- Madrid

- Barselona

İNGİLTERE

- Londra

İSVEÇ

- Stokholm

İSVİÇRE

- Bern

- Cenevre

- Zürih

İTALYA

- Roma

- Milano

JAPONYA

- Tokyo

- Osaka

KANADA

- Ottawa

- Montreal

KAZAKİSTAN

- Almata
- KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ**
- Lefkoşa
- Gazimağusa
- Girne
- MISIR**
- Kahire
- İskenderiye
- MOLDOVA**
- Kişinev
- NORVEÇ**
- Oslo
- ÖZBEKİSTAN**
- Taşkent
- PAKİSTAN**
- İslamabad
- Karaçi
- POLONYA**
- Varşova
- PORTEKİZ**
- Lizbon
- TACİKİSTAN**
- Duşanbe
- TUNUS**
- Tunus
- TÜRKMENİSTAN**
- Aşkabad
- UKRAYNA**
- Kiev
- ÜRDÜN**
- Amman
- YUNANİSTAN**
- Atina
- Selanik
- Gümülcine